

Мій рік практики

**Рекомендовано
до
проходження**

*Відгуки про практику здобувачів першого (бакалаврського) рівня
вищої освіти
спеціальності 016 Спеціальна освіта, освітньої програми «Логопедія»
Випуск 2021*

Четвертий найважливіший рік навчання. Багато теоретичного матеріалу було вивчено під час навчання. Насичена практичними знаннями програма, самостійне навчання, виклики дистанційного періоду.

І ось, завершальний рік практики. Цілий рік відірвані від університету. Чесно, спочатку я вважала, що це буде нудно. Що може бути цікавого, практика ж має однакові завдання?

Однак, я помилялась. Кожен день був наповнений цікавою інформацією, практичними завданнями, закріпленням теорії та позитивними емоціями.

Перша практика в школі була новим досвідом. Я вперше потрапила в ситуацію, де мені була потрібна допомога. Практика в інклюзивному класі дала розуміння того, як важливо впроваджувати інклюзивну освіту в школи. Сьогоднішні реалії продемонстрували, що потрібно активніше працювати над даним питаннями. Бо інклюзивна освіта в багатьох школах просідає. Проведення корекційно-розвиткових занять на початку здавалося просто легкою забавою, але вже на третьому тижні прийшло розуміння того – це дуже важкий труд. Ти можеш довго працювати, але мати мінімальний результат. Це може тебе засмучувати та вселяти зневіру.

Моя практика була легкою та приємною. Більшість завдань давалось з легкістю, менша кількість потребувала зусиль. На початку, було складно писати конспекти, проводити заняття, співпрацювати з

батьками та вчителями. Але поступово ти втягуєшся та стаєш частиною великого механізму.

Я завжди любила садочки, тому практика в ЗДО була моєю улюбленою. Я влаштувалась на посаду асистента вихователя та суміщала практику з роботою. Це найцінніший досвід, що можна було отримати під час навчання.

Всі свої теоретичні знання я закріпила практично, розширювала та ділилась з педагогічним колективом ЗДО. Тут часто були потрібні знання документації, основ інклюзивного навчання, теоретичних засад організації навчання та багато інформації з логопедичних дисциплін. Всі знання, що давав університет стали в нагоді. Я закінчила роботу в садочку з приходом літа, дякую за можливість отримати досвід під час навчання.

Практика в ІРЦ, окрема сторінка практики. Це було захоплюючі. Вісім дітей за п'ять годин. Робота фахівців – це як конвеєр, що не ламається та не знає перепочинку. В другу половину дня корекційні заняття, а в обід – просвітницька робота з школами та батьками. Навантаження на ІРЦ дуже велике. Обсяг роботи який вони виконують – колосальний. Вони вміють заряджати своєю енергією на нові звершення, постійне професійне зростання та невпинну роботу. Після отримання ступеня магістра, я планую декілька років попрацювати у команді ІРЦ, щоб відчувати це ще раз.

Повернення в школу, до спец. класу було очікуваним та виснажливим. Проходження практики онлайн – це найважче випробування, як для вчителів, фахівців так і для студентів. Хоча, наприкінці практики

підготовка конспекту та презентації займала пів години. Ми готували по 5-6 уроків на тиждень, я розумію, що вчителі не вставали з-за комп'ютерів, щоб готуватись до уроків та робити свою роботу якісно.

Самоосвіта – це постійна складова роботи кваліфікованого фахівця і змотивувати себе до роботи часом буває складно. Тому даний досвід, я також покладу до своєї скриньки.

Дякую за цей насичений рік. Якщо б це есе було програмою «Ревізор», в кінці б я сказала : «Рекомендовано до проходження!».

Тетяна Б.

група ЛОГб-2-17-4.0д

За цей рік я мала змогу побувати в багатьох різноманітних освітніх закладах: школа з інклюзивною формою навчання, спеціальна школа, інклюзивно-ресурсний центр, спеціальний дитячий садок, де спробувала себе на посадах вчителя-логопеда, вчителя початкових класів, асистента вчителя, фахівця ІРЦ. Ця практика дозволила мені в реальних умовах випробувати знання, вміння та навички, які я отримала під час навчання. Я змогла дослідити свої слабкі сторони та визначити сильні. Це дало мені змогу визначитися з тим, над чим ще варто попрацювати, в яку сторону рухатися в плані подальшого вдосконалення професійних навичок та знань.

Також, завдяки такій великій кількості баз практики та об'єму відведеного часу на кожен з них, я змогла визначити пріоритети у виборі роботи та розвідати перспективи влаштування, наявний попит на ринку праці. Завдяки цій практиці я не маю проблем з влаштуванням на роботу.

Найбільше вражень та досвіду діяльності як логопеда я отримала на базі спеціального дитячого садочка для дітей з порушеннями мовлення. Саме там я змогла на реальних прикладах побачити різноманітні порушення мовлення, випробувати свої навички в діагностиці та корекції. Хоча на діагностику було б добре мати більше часу. За час цієї практики я значно вдосконалила свої навички в складанні конспектів логопедичних занять, зменшила кількість часу, який витрачала на їх написання, напрацювала зручний для мене алгоритм їх складання. Також було дуже корисно поспостерігати за повсякденною діяльністю логопеда закладу. Можливість

проводити заняття кожного дня дозволила виробити впевненість під час роботи, позбавитися від напруження, що викликав брак досвіду, попрактикуватися в налагодженні емоційного контакту з дітьми.

Під час практики в інклюзивному та спеціальному класах я спробувала себе в якості асистента вчителя, вчителя-логопеда та вчителя початкових класів. Це дозволило виробити навички організації класу, роботи з дитячим колективом. Дізнатися про специфічні моменти в такій роботі. А також ситуація з пандемією спричинила перехід на дистанційну роботу, що дозволило ознайомитися та спробувати себе в онлайн форматі проведення занять та уроків. Це стало цінним досвідом для мене.

Найбільш незрозумілою спершу була практика в інклюзивно-ресурсному центрі, так як це відносно нова установа. На мою думку нам пощастило ознайомитися з роботою фахівців центру ще під час навчання і це був самий цікавий і незвичний досвід.

Загалом, я вважаю, що практика тривалістю в рік, що охоплює таку значну кількість закладів це самий вдалий варіант для нас, адже ми маємо змогу спробувати працювати в різних установах на різних посадах ще під час навчання та визначитися з тим, яким саме форматам роботи ми надаємо перевагу вже зараз. А також знайти найбільш підходяще місце та влаштуватися на роботу.

Для кожного з нас важливо не тільки навчатися, але і ще проходити практику та набиратися досвіду в роботі. На початку навчального року, звалось, що рік практики це щось нереальне та дуже страшне. Тому що, я була невпевнена в собі, та не знала чи все вийде. Нас, студентів, зустрічали гостинно та привітно, та з радістю допомагали. Під час проходження першої за цей рік практики, було трішки важко. Не завжди все виходило і через це засмучувалась. Але завдяки колективу, все вийшло, так, як всі допомагали та йшли на зустріч. Друга практика теж була важкою. Нова практика, яку ми ще не проходили і не завжди було все зрозуміло із завданнями. Але працівники ІРЦ також йшли нам на зустріч та допомагали.

Практика в школі була легкою. Завдання прості та зрозумілі, якщо щось було не зрозуміло, завжди була можливість до когось звернутися по допомогу, і там завжди були раді. Раді допомагати та ділитися своїм досвідом. Найважчим були найпростіші речі. Ті, які для мене були очевидними, але для дітей не зрозумілими і потрібно було придумувати цікаві завдання, щоб пояснити це їм. Мені дуже сподобалось працювати з дітками, оскільки вони як промінчики сонця. Заряджають своєю енергією та наповнюють своєю любов'ю. Практична робота в школі відкрила для мене можливість пізнати всі сторони педагогічної діяльності і значно розширити мої уявлення про організацію навчально – виховного процесу. Я відчула себе справжнім спеціалістом своєї справи, навчилася організовувати свою роботу.

Під час безперервної практики, я зрозуміла, що не завжди достатньо знань, які я отримала в університеті, для того щоб працювати за своєю спеціальністю. Тому що, неможливо врахувати всі аспекти та ситуації, які можуть статися під час проходження практики. Не все можна вивчити та запам'ятати, допоможе тільки великий досвід роботи та самоосвіта над собою, над своєю професією. Самоосвіта дуже важлива, тому що ми не стоїмо на місці, постійно розвиваємося, розвивається професія і потрібно все вдосконалювати.

Таким чином, ця практика дала мені змогу перевірити як теоретичні знання, так і практичні. На власному досвіді я переконалася, наскільки важким, але водночас і цікавим є обраний мною професійний шлях. Чітко зрозуміло, що неодмінним атрибутом педагогічної діяльності є постійне експериментування, пошук нових ідей та креативність. Сучасний вчитель повинен бути толерантним, розвивати у дітей самостійність, вміння відстоювати свою позицію, бути готовим до співпраці та творчої діяльності. Практика збагатила мене новим важливим досвідом, допомогла реалізувати набуті теоретичні знання і відкрила для мене шляхи для подальшої роботи. І я дякую, викладачам, за надану таку можливість проходити безперервну практику, яка є дуже корисною для нас, студентів.

Олександра Б.
група ЛОГб-1-17-4.0д

Останній рік навчання пройшов для нас в різних навчальних закладах, де педагоги ділилися з нами своїм досвідом та неоцінимо допомагали при виникненні труднощів. Коли рік тільки почався було дуже страшно, ти не знав, що тебе чекає і думав, що це буде неймовірно важко. Ще зовсім недавно ми були студентами першого курсу, а сьогодні відчули себе в ролі педагога. Важко підібрати слова, щоб передати всю гаму емоцій, які ми переживали під час проходження практики.

Але ось минув рік і я з впевненістю можу сказати, що так, важко було, але не так, як гадалося. Раз по раз ми переходили з установи до установи, знайомились і працювали за новими правилами, але це приносило нам тільки більше і більше досвіду. Ми бачили десятки дітей, надзвичайно різних та до кожного шукали особисті підходи. Нам довелося скласти неймовірну кількість конспектів, але це теж скажемо так набивало нам руку. Практика дала нам змогу перевірити як теоретичні знання, так і знання методики викладання дисциплін, втілити у життя власні плани та ідеї, перевірити себе на міцність. Практична робота в школі відкрила для нас можливість пізнати всі сторони педагогічної діяльності і значно розширити наші уявлення про організацію учбового процесу, основах викладання різних учбових дисциплін, познайомитися з різною технікою і прийомами навчання.

Великим внеском у формування уявлення про особу педагога і, власне, процес викладання, стала наша присутність на уроках. Метою присутності був аналіз діяльності педагогів, особливу увагу нами надане

методикам подачі матеріалу і побудові уроку. Потрібно відзначити, що тільки завдяки такому цілеспрямованому нагляду, нам вдалося усвідомити, що робота викладача – це величезна праця, мистецтво і педагогічні знання.

Неймовірним було те, що ми дійсно побували в ролі логопедів та вчителів. Здавалось це було недосяжно, але зараз ти вже проводиш п'ятий урок і тобі вже так не здається. Кожен заклад, його колектив та наші викладачі з університету були постійно на зв'язку, при потребі вони завжди були готові протягнути руку допомоги та надати свої рекомендації.

Найкращою для мене стала практика в ІРЦ. Я побачила стільки всього нового і цікавого, що навіть уявити не могла.

В наші, скажемо, карантинні часи ми провели багато онлайн занять та працювали дистанційно. Ніхто навіть подумати не міг, що нам доведеться з цим зіткнутися так на довго, але й ці труднощі минули.

Цей рік показав майже все, стосовно нашої професії, ми винесли багато уроків та робили певні висновки протягом практик. Я дуже вдячна, що в мене була змога побачити та відчувати все на власні очі. Насправді, якщо будеш старатися та прикладати максимум зусиль та зацікавленості – все обов'язково вийде, без сумнівів. Я зі свого боку була не досить відповідальною, на це впливали особистісні психологічні фактори. Я безмежно вдячна всім, хто був зі мною на цьому шляху за розуміння та терпіння.

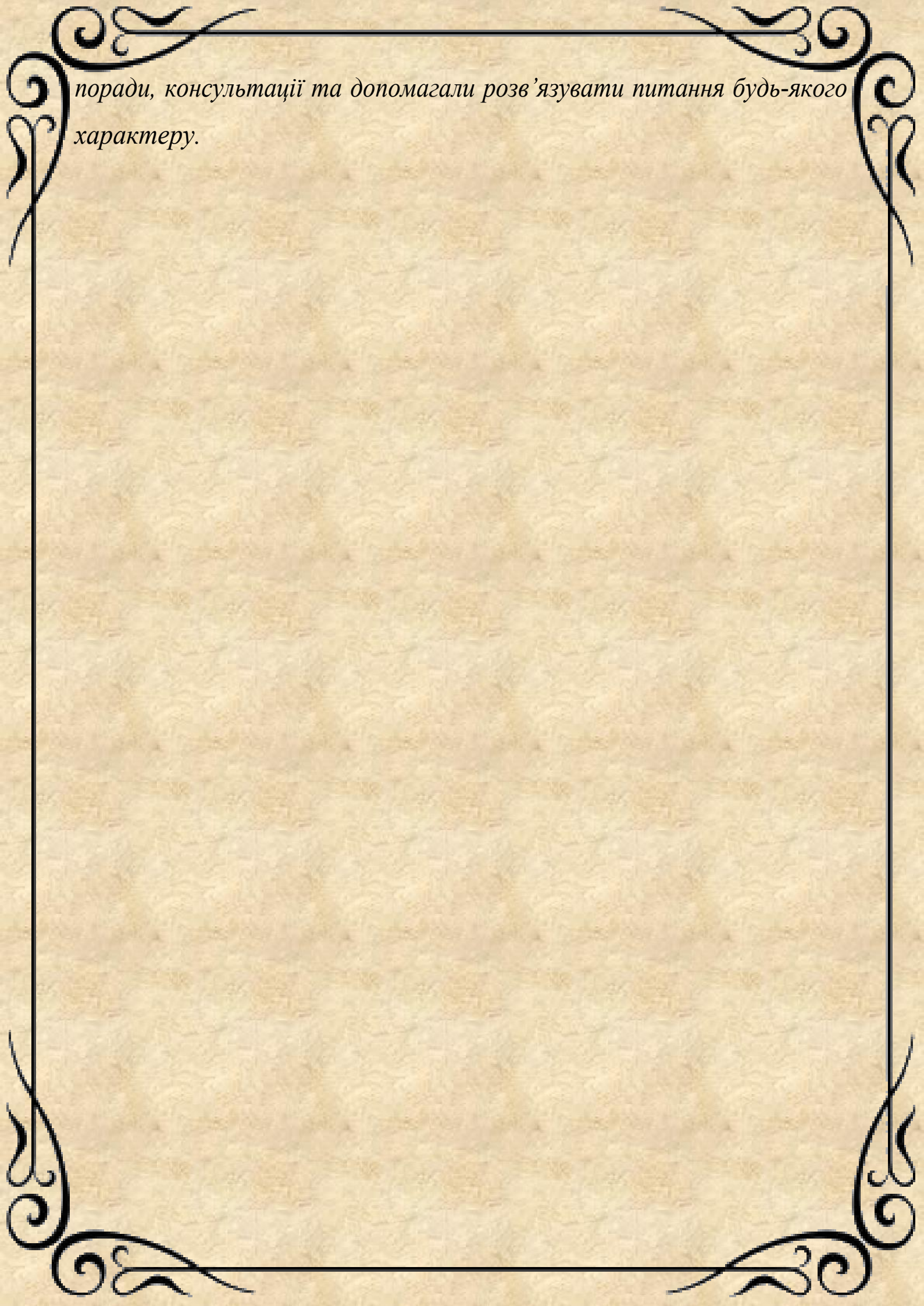
Ось і минув рік практики. Цей час пролетів надто швидко, хоч на початку року в думках було «це ж цілий рік – це надто довго». Я досі пам'ятаю, ті відчуття, коли ми вперше мали йти на виробничу практику, переповнювали емоції, адже ми не розуміли як це буде, у якому форматі, що нас чекає, чи прийме нас колектив на місці практики, адже з ними потрібно працювати зовсім не тиждень. Була присутня боязкість, невпевненість в собі. Особливо лякав той факт, що місце практики буде час від часу змінюватись та кожного разу потрібно буде починати все спочатку: пристосування, налагодження взаємодії з педагогами та керівництвом закладу та встановлення собі інших задач. Але практика за практикою, я ставала більш впевненою, комунікабельною, мені вдавалось знаходити підхід до фахівців. Зміна виду діяльності і колективу мене більше не лякали.

Практика протягом року дала нам шанс набратись невичерпного досвіду, адже вона була різноманітною, у різних закладах освіти, ІРЦ та на різних посадах (вчитель-логопед, асистент-вчителя, вчитель молодших класів, у складі команди психолого-педагогічного супроводу і т.д.). Практика дала нам можливість в першу чергу ознайомитись з специфікою роботи та зрозуміти, в якому напрямку нам би хотілось працювати, що ближче до душі, чи то робота в ІРЦ, чи то робота в спеціальній школі. Практика дала можливість соціалізуватись, відчувати себе фахівцем, застосувати та закріпити теоретичні знання на практиці, здобути впевненості в проведенні логопедичних, корекційних

занять, здобути досвіду у спілкуванні з дітьми та педагогами. Також, деякий проміжок практики потрапив на момент локдауну, тому ми здобули досвід не тільки роботи в очній формі, а також ознайомились з роботою в режимі онлайн. Хоча з одного боку це можна назвати позитивним досвідом, а з іншого й негативним у тому плані, що пробувши більше часу в очній формі на базі практики, ми почерпнули б більше знань та здобули більшу кількість навичок.

Найбільше мені сподобалось працювати на посаді вчителя молодших класів дітей з тяжкими порушеннями мовлення. В школі, якій я проходила практику, був чудовий колектив, який завжди був налаштований на спілкування, допомагав, роз'яснював ті чи інші моменти, ділився досвідом. Також мене підтримав вчитель у класі в якому я працювала та надала мені можливість вільної діяльності, тому я мала змогу провести всі завдання запропоновані програмою практики та навіть більше. Мені сподобалось займатись організацією, пошуком цікавих матеріалів, створенням уроків, а також їх проведенням. Саме тут я отримала максимальне задоволення від практики, адже безперешкодно могла втілити всі свої задуми та ідеї.

Незважаючи, на труднощі протягом року практики, я можу сказати з впевненістю, що це пішло мені на користь, як у розвитку мене як особистості, так у розвитку мене як професіонала своєї справи. На останок, хотілось би, подякувати викладачам університету, які підтримували нас протягом усього непростого шляху, надавали нам

поради, консультації та допомагали розв'язувати питання будь-якого характеру.

Це був дуже складний рік. Влаштувати рік практики в умовах пандемії було справжнім викликом як для вчителів університету, так і для нас, студентів. Було багато труднощів, непорозумінь, але все це загартовувало нас, зробило нас більш стійкими до стресових ситуацій.

Та всупереч всьому, практика дала нам можливість ознайомитися із специфікою роботи всіх можливих закладів освіти, таких як інклюзивна школа, спеціальна школа, дошкільний навчальний заклад, інклюзивно – ресурсний центр, визначитись із тим, де нам подобається найбільше. Познайомитись з різними колективами, людьми, які готові допомагати, співпрацювати, переймати їх досвід або навчитись чомусь новому. Попрацювати з дітьми різних категорій та можливостей, таких як РАС, ТПМ, затримкою психічного розвитку тощо.

Специфіка роботи з кожною дитиною дуже відрізняється: для дитини з РАС важливо вести роботи з соціалізації, адаптації до шкільного життя, закладу та інших дітей, формувати концепцію «Я – учень», для дитини з ТПМ важливий саме розвиток всіх сфер мовлення дитини, як фонетико – фонематичної, так і лексики – граматичної. Для дитини з затримкою психічного розвитку долати особливості розвитку пізнавальних процесів, недоліки усного та писемного мовлення, незрілість складних форм поведінки, надмірної виснажуваності тощо, що цілком можна досягти в умовах загальноосвітнього закладу освіти з інклюзивною формою навчання.

Грамотно проведене обстеження дитини та вивчення її анамнезу допоможе визначитися із проблемою та особливими потребами дитини, окреслити шляхи та напрями її вирішення. А підібрані на основі цього ефективні системи корекційного впливу допоможуть дитині подолати ці труднощі. Звісно, форми та методи роботи з усіма категоріями дітей будуть різнитися залежно від вікової категорії дітей, та відповідно, закладу освіти. Важливо зазначити, що проведені практичні заняття, вправи та ігри дають позитивну динаміку в розвитку дитини та дають їм стимул до подальшої роботи.

Цікавим в цьому році практиці було те, що була можливість попрацювати в двох форматах роботи, як очному так і дистанційному, і ці види діяльності змінювались майже один за одною. В дистанційній роботі є свої особливості, потрібно організовувати процес технічно з обох сторін, втримувати увагу дітей. Але не зважаючи на всі складнощі, я намагалися виконувати цю роботу на достойному рівні. Та все ж найбільше мені до вподоби очний вид як навчання, так і практики.

У підсумку хочеться додати, що теоретичні наробки, набуті знання, уміння та навички, будуть дуже корисними для нашої подальшої професійної діяльності.

Есе «Рів практики:
моя враженість»

Перша практика в цьому році (осінь 2020) була на базі загальноосвітньої школи в інклюзивних класах. Ми проходили її на посади вчителів-логопедів, а також асистентів вчителів. Спочатку я хвилювалась, не могла бачити зв'язи з вчителем, логопедом, адміністративною частиною дитини.

Колектив був дуже привітний, зовсім можна було отримати поради та рекомендації для покращення та підвищення ефективності проведених занять з дітьми.

Діти, з якими я займалася, були некроті. Це були брати і

сестре із затримкою психічного розвитку, до яких потрібен особливий підхід. Також були моменти її дівинки із порушенням мислення мовлення. Вони легко йшли на контакт та із цікавістю відвідували заняття.

Загалом, практика на фіз базі мені сподобалась, завдяки чому я стала трошки впевненішою в далій професійній діяльності.

Наступною базою практики був спеціальний дитячий заклад освіти. Там, на посади вихователя - кооператора, я активно проводила різні корекційні заняття на формування м'яких навичок, а також допо-

малаго логотипу та вихов-
тисем в організації навчально-
виховного процесу.

Практика була дуже напече-
ною та складною (тилі більше
перед захистом курсових робіт,
коли необхідно було максимально
активізуватися).

Найбільше мені сподобалося
підготовити та організувати теат-
ралізованого заходу для дітей,
спільно з іншими дівчатами.

Особливо сподобалося багати спо-
чі дітей, з'явився новітній
настрій та потягнення до подаль-
шої роботи.

Практика в ЗРУ була для
мене досить незвичною та ціка-
вою. На першому ж тижні
практики, директор ЗРУ запроко-

кувала мені відвідати засідан-
ня комісії супроводу в заг-
альноосвітньому закладі, що
дало мені змогу безпосередньо
поглибитись в робочий процес
комісії супроводу.

Важко вишиками тривалими
через карантинні обмеження, які
не вдалось повноцінно провес-
ти обстеження (комплексні вірки)
дітей та корекційно-розвиткові
заходи в межах ЗРЧ.

Не дивлячись на це, я маю
здачу спостерігати за процесом
адаптації дітей з особливими,
освітніми потребами різними
факторами, а також бути при-
сутнього на корекційно-розвитко-
вих щотижневих заходах.

Останньою базою практики
був спеціальний ^{новітній} заклад (в пот-
ому випадку спеціальний клас
для дітей зі зменшеним зором).

Тут ми проходили практику,
на посаді вчителя - когорта (пер-
ших шість років) та вчителя
підготовчих класів (в спец. закла-
дах / класах).

На практиці посада на-
доцна, тому замість я крово-
дила дистанційно було важко
готуватись, розробляти кілька пре-
зентацій на тиждень. Проте,
після перевірки замість, багато
емоцій дитини, вдячність батьків,
~~хоча~~ задоволення мене приєднати
врання, і хотілося наразі про-
фесіоналізм.

Восовно діяльності на посади
вчителів початкових класів, ми
було досить складно „перекла-
стись” від логопедичних занять
і перейти до уроків, зосере-
тити увагу дітей на уроці. Проте
наразі я підлаштувалась, зро-
зуміла, як знайти спільну мову
з дітьми та успішно завер-
шаю практику.

Загалом, пройшовши рік прак-
тики, я можу сказати, що
ніші, все-таки, більше до душі
логопедична діяльність, аніж
вчитель або асистент вчителів
початкових класів. В буд-
якості, за весь цей час я отримала
копосатий, незабутий корисний
досвід, закріпивши практично знан-
ня, здобуті в університеті!

Рік проходження практики дав змогу сформувати практичні навички майбутньої професійної діяльності, закріпити вже наявні знання та загальні уявлення, я навчилась користуватись різноманітними навчальними платформами, вести уроки, заняття, руханки онлайн під час дистанційного навчання.

Ознайомившись з освітнім середовищем Інклюзивно-ресурсного центру, я побачила як весь цей процес відбувається з середини. Раніше у мене був досвід відвідування цього закладу, бо у мене є рідний брат з ООП. В майбутньому я б хотіла туди працевлаштуватись та допомагати діткам.

Практика на посаді вчителя-логопеда спеціального закладу дошкільної освіти для дітей з порушеннями мовлення дала змогу визначати актуальні завдання навчально-виховної та корекційно-розвивальної роботи з дитиною з ТПМ, застосовувати методики і технології навчально-виховної та корекційно-розвивальної роботи в умовах закладу дошкільної освіти для дітей з ТПМ. Цікаво було проводити дидактичні, сюжетно-рольові та рухливі ігри, логопедичне обстеження, індивідуальні та підгрупові логопедичні заняття.

Під час проходження виробничої (педагогічної) практики на посаді вчителя-логопеда в спеціальному класі для дітей з тяжкими порушеннями мовлення, я розробила одну форму взаємодії вчителя-логопеда з батьками дітей з порушеннями мовлення, а саме буклет, який був розроблений на основі переглянутих вебінарів вчителя-дефектолога Олени Мондиєвської

та практичного психолога Світлани Гонік «Як поєднати інклюзивне і дистанційне навчання» для батьків, вебінару Наталії Шевченко "Нетворкінг: спілкуємося з батьками онлайн" та розміщений на сторінці у Facebook, це був досить корисний досвід для мене, особливо важливою була співпраця з батьками та педагогічним колективом. Під час дистанційного навчання заняття проводились на платформі Zoom з використанням самостійно розроблених презентацій на основі вебінару Євгенії Груленко «Як організувати ефективну логопедичну роботу в умовах дистанційного навчання». Також були розроблені та проведені онлайн комплекси вправ для очей для зняття зорового навантаження в умовах дистанційного навчання з використанням презентацій, зроблених на основі вебінару Тетяни Цюрмасти «Зорова гімнастика-здоровий відпочинок для очей», учням сподобалось виконувати ці вправи.

Практика на посаді вчителя в спеціальному класі для дітей з тяжкими порушеннями мовлення була досить ефективною, адже я мала змогу проводити завдання офлайн. Особливо сподобалось розроблення, проведення ранкових зустрічей, це був досить вдалий початок дня, який забезпечував продуктивний тиждень, як особисте досягнення можу відмітити розроблення та проведення пробних уроків інтегрованого курсу «Українська мова», вивчення календарного планування з освітньої галузі «Математика» вчителя початкових класів у спеціальному класі для дітей з тяжкими порушеннями мовлення та складання модулю на наступний тиждень. Виникали труднощі у проведенні пробного уроку інтегрованої галузі «Я досліджую світ», проведення контрольного уроку з дітьми

молодшого шкільного віку з тяжкими порушеннями мовлення, адже під кінець навчального року в дітей знизилась увага і мотивація, учні швидко втомлювались та відволікались. Надзвичайно цінним досвідом є взаємодія з педагогічним колективом, отримання порад та оцінка проведених уроків, адміністрація школи завжди підтримувала в усіх питаннях.

Загалом, практика в різних закладах освіти протягом року дає можливість порівняти певні особливості, визначити бажане місце працевлаштування, оцінити недоліки та переваги.

За цей рік я пройшла практику у багатьох закладах на різних посадах. Я вдячна університету та викладачам кафедри за можливість спробувати себе у професії, реалізувати раніше отримані знання на практиці, переконатись у виборі своєї спеціальності зараз, протягом навчального року. Я вважаю, що ми отримали цінний практичний досвід, який необхідний всім студентам будь-яких професій.

Не все було легко і безхмарно протягом року. Недостатня кількість місць у навчальних закладах, карантинні вимоги, невідповідність навчальних планів закладів плану практики, не тактичне ставлення персоналу до студентів. Найтяжче мені далась практика у реабілітаційному центрі. Для себе я визначилась, що не бажую працювати у цьому типі закладів та з категорією дітей з порушеннями інтелектуального розвитку. Також ми мали складнощі з керівником від бази практики, яка не приймала наші роботи через відмінність її вимог та вимог університету. Ще я мала труднощі з проведенням онлайн занять. Не всі батьки погоджувались допомагати та проводити такі заняття, я сама не знала і не маю зразка чудового логопедичного онлайн заняття та, на жаль, я досі переконана, що ефективніше для дітей з ООП заняття офлайн, вживу.

Але ці всі недоліки мізерні у порівнянні з досвідом, який я винесла з практики. Я в котрий раз впевнилась, що мене приваблює робота з дітьми з РАС. Вони непередбачувані, я бачу їх розвиток, вони кмітливі, вони ставлять перед мною цікаві задачі, як перед фахівцем. Я побачила в дії

метод Floortime. Мені було надзвичайно цікаво спостерігати за роботою в ІРЦ. На жаль, я не мала можливості проводити обстеження, проте я побачила рівень професіоналізму фахівців до якого я прагну наблизитись. Також цікаво було спостерігати за батьками, які звертаються з різних причин до ІРЦ. Хтось з них не визнавав труднощів з якими вони стикнулись, хтось намагався отримати папірець, який би влаштував дитину в кращий заклад, хтось думав, що вони - лікарі та допоможуть виправити дитину, а хтось звертався по допомогу, бо знав, що вже треба діяти. Це був вражаючий досвід, який дав мені розуміння з якими категоріями батьків і я буду працювати.

В цілому я задоволена цим практичним досвідом. Я раніше не сумнівалась у своєму виборі професії. Тепер, знаючи більше, розуміючи всі тонкощі, я децю маю сумніви або боюсь деяких аспектів цієї роботи. Я бачу потенціал розвитку для себе і хочу покращувати себе як спеціаліста. Дякую всім викладачам кафедри за знання, які були в мене вкладені!

Есе «Рік практики: мої враження»

Рік практики пройшов успішно та продуктивно. Під час проходження я змогла попрактикувати свої теоретичні знання, перейняти досвід інших спеціалістів та вчителів, а також отримати новий досвід та море емоцій.

Я здобула досвід роботи у колективі загальноосвітньої школи з інклюзивними класами, спеціальному закладі дошкільної освіти, інклюзивно-ресурсному центрі та загальноосвітній школі зі спеціальними класами для дітей з тяжкими порушеннями мовлення. Проходження практики в різних установах, на мою думку, є дуже дуже ефективною, так як я змогла спробувати себе у професії різних спеціалістів, це допомогло мені краще зрозуміти структуру кожного закладу, вивчити та проаналізувати всі плюси та мінуси кожної роботи та краще зорієнтуватися, де мені краще працювати у майбутньому, яку посаду я хотіла б займати або ж взагалі це не моє.

Дана практика допомагає студентам ставити конкретні цілі та плани на майбутнє, адже рік практики дає чітко зрозуміти, яке саме місце у суспільстві ти хочеш займати. Під час проходження практики я розвинула такі особистісні якості: цілеспрямованість, самостійність, оптимізм, стриманість, доброчесність та сформувала здатність пропонувати власні способи вирішення питань у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання.

Звісно, виникали і певні труднощі під час проходження річної практики, такі як: недостатні теоретичні знання, так як майже на усі дисципліни було виділено мало кредитів, всі вони проходили дуже швидко, так, що студенти не встигали охопити всі знання повною мірою. Можливо, потрібно було б виділити більше часу на вивчення окремих дисциплін. Також, карантин вплинув на навчання, багато пар проходило в онлайн форматі, що, у моєму випадку, було не так ефективно як навчання офлайн, адже вдома себе важче організувати та існувало багато відволікаючих факторів. Були також труднощі і, безпосередньо, в колективах баз практики, адже потрібно було підлаштовуватись під умови та правила закладу, що не завжди було зручно. Незважаючи на недоліки, все ж позитивних сторін річної практики більше. Вважаю, що дана програма була корисною для усіх студентів, і я б радила отримати цей досвід усім наступним після нас студентам!

„Рід практики: мої враження“

На початку року, коли ми тільки дізналися про таку велику кількість краєликів: 5 видів баз краєликів та різні пооди. Такі обсяги здавалися просто неослашними, але дуже захоплюючим та довгоочікуваним. Переходили від однієї бази до іншої ми співаючи все з більшою кількістю вчителів, спеціалістів від яких можна отримати величезну базу знань та досвіду. Тут почали з першої бази все піти своїм чергою, завдання виконувалися відносно швидко, одне розуміємо, що дані наступних краєликів і треба все виступити - це дуже дисциплінує і організовує.

На першій базі працюючи в межах практичного проходження зі спеціалізації і було корисно закріпити знання зі спеціалізації. "Неможливо дізнатися" саме окремо на практичній посаді асистент-учовнеда. Тут я попрацював з дітьми молодшого шкільного віку.

Дані ми перейшли в загальні довідкові об'єкти, єдині :
у нас знову не брали до уваги детальні особливості
роботи різних установ на порівнянні. Також, даю розуміння про віс-
тину з етим описом бачити працювати.

Університетом, де мене вивчали працювати в інформаційно-ресурсному центрі, адже раніше про цю устанovu ~~я~~ мене чують не тільки в університеті і було ну дуже цікаво подивитись своїм очима, що і як.

На мою думку, цей рік був дуже плідним і цікавим для
власної практичної діяльності. Я дуже задоволено, що саме
цього року університет запровадив наше цікаве практикоорієнтоване
навчання і вимурав сідмиз спеціалістів у коротке термін.

Вікторія К.

група ЛОГб-2-17-4.0д

Для мене цей рік був один з важких, але цікавих. Вперше могла повноцінно себе відчувати на всіх посадах, які ми лише вивчали та теоретично ознайомлювались.

Особисто для мене найцікавішою є практика, де ми займали посаду вчителя. Це щось нове, та захоплююче. В деяких моментах це було складніше навіть, ніж на посаді логопеда, Адже кожен урок ти хочеш зробити цікавим для всіх дітей, потрібно постійно контролювати, щоб всі працювали. Час від часу переглядати, чи все вони вірно виконують, допомагати, коли це потрібно, намагатися втримати увагу всього класу.

Практика в садочку та школі суттєво відрізняються, в них зовсім різні режими, цілі, та й будувати заняття доводиться зовсім по-різному. Інколи було складно з садочка перемкнутися на школу, де не потрібно застосовувати таку кількість карток та дидактичного матеріалу. В школі потрібні більш складні завдання, навіть якщо працювати над тими ж процесами.

Коли приходиш на нове місце практики, то складається відчуття, що ти не знаєш з чого почати, але за певний період адаптуєшся та продовжуєш роботу.

Велике значення має і те, в який колектив ти приходиш. На кожній практиці доводиться звикати до нових людей та знаходити з ними спільну мову. Не завжди вдається поладнати з людьми, тому і з виконанням завдань часто виникають труднощі.

Практика онлайн дала нові знання та можливості, я навчилась працювати онлайн в нових для себе програмах, будувати заняття так, щоб можливо було виконувати їх попри те, що знаходимося з різних боків екрану.

За рік практики певно кожен зробив для себе висновок, де і на якій посаді він хоче працювати, кожна практика була досить тривалою, і тому часу, щоб відчувати себе повноцінно на новій посаді було достатньо.

На практиці можна було помітити не лише плюси, але й мінуси. Часто те, що ми вивчали теоретично дуже відрізнялося від того, що ми бачили на практиці. Для себе я робила висновки, що круто, та потрібно запам'ятати, щоб в подальшому використовувати, а що категорично не можна робити.

За рік практики я себе встигла відчувати в різних ролях. Для себе я вже зробила висновки, що мені більше подобається, та чим я хочу займатись. Мене надихали люди, які чудово виконували свою роботу та яких можна поставити в приклад. Завжди раділа, коли запитували мою думку, та щоб я вдосконалила, дивлячись новим поглядом на це. Завдяки практиці я знайшла роботу, як думаю, і багато інших студентів. Практика не лише допомогла у навчання, але й багатьом допомогла знайти місце роботи.

Я вважаю, що така практика дуже корисний досвід перед закінченням навчання та вибором місця роботи, а можливо й покликання або зміни спеціальності.

Рік практики особисто для мене був складним і одночасно насиченим емоціями та враженнями. Проте хоча практика тривала цілий навчальний рік – особисто для мене вона пройшла дуже швидко. Було дуже цінним отримати такий великий досвід роботи на різних посадах різних закладах. Мені пощастило проходити практику як в звичайному режимі, так і в режимі онлайн, що дало мені змогу випробувати свої уміння та можливості в різних ситуаціях.

Перша практика, яку я проходила була надзвичайно цінною та водночас найбільш тяжкою адже в мене не було достатньо практичних навичок, які б допомогли мені в її проходженні. Проте завдяки ЗУН, які ми отримали під час навчання в університеті, допомагали у виконанні завдань практики. Також великим плюсом було те, що я проходила практику за листом клопотання в закладі в якому я працювала, тому діти мене знали і охоче йшли на зустріч. Дітям дуже подобалося виконувати завдання на заняттях.

Наступною базою практики був ЗСДО. Ця практика надала мені досвід роботи з дітьми старшого дошкільного віку з важкими порушеннями мовлення ТПМ. Також у цьому садочку мені сподобалося спілкуватися з фахівцями закладу та адміністрацією. Вони з радістю допомагали нам, йшли нам на зустріч да ділилися своїм професійним досвідом. Логопед допомагала знайти підхід до кожної дитини, виправляла наші помилки та всіляко підтримувала під час проведення занять. Тому

такий заклад дав мені позитивний досвід роботи в команді та досвід проведення логопедичних занять для дітей старшого дошкільного віку.

Цікавою та інформативною виявилась практика у інклюзивно-ресурсному центрі, оскільки моїй групі довелося проходити практику в онлайн режимі. Фахівці закладу всіляко йшли нам на зустріч та допомагали нам із виконанням завдань практики. Також нам пощастило декілька разів побувати на самій базі практики та поспілкуватися з фахівцями закладу та адміністрацією.

Останні дві практики я проходила на одній базі практики у спеціальній школі-інтернаті для дітей з тяжкими порушеннями мовлення, але на різних посадах. Під час практики на посаді вчителя логопеда я мала можливість спостерігати за логопедичною роботою при таких порушеннях мовлення як: дизартрія, дислалія/алалія, дисграфія та дислексія. Найбільш цікавим мені було завдання на проведення обстеження писемного мовлення. Друга ж практика відбувалась на посаді вчителя початкових класів. Уже тут мені вдалося спробувати себе в ролі вчителя і проводити для дітей уроки та ранкові зустрічі.

Загалом за рік практики мені вдалося досягти таких успіхів: різносторонній професійний розвиток, здобуття досвіду проведення уроків, занять та ранкових зустрічей, досвід взаємодії з різними категоріями дітей, а також досвід роботи у дистанційному форматі.

Якщо говорити про труднощі, то зазвичай це були: неможливість виконати завдання у зв'язку з обмеженнями закладу, труднощі з документообігом на базах практики, більші затрати часу на розробку

уроків та занять у зв'язку з дистанційним форматом. Також щодо труднощів - іноді було важко встигати виконувати всі завдання вчасно через навантаження та режим дня дітей (а також підготовку до свята нового року у ЗСДО). Також складним було налаштувати себе відразу до переходу з однієї бази на іншу.

Я дуже задоволена таким форматом практики та отриманим при цьому досвідом. Вдалось актуалізувати майже всі отримані знання за роки навчання в університеті, підвищити свій професійний рівень, практичні знання і навички, а також я змогла багато чого порівняти в теорії та з практики. Завдяки даній практиці я все-таки змогла випробувати себе на різних посадах в різних ситуаціях і визначитись у якому напрямку йти далі. Надіюсь, що наступні студенти, які будуть проходити таку ж практику, зможуть винести з неї все необхідне для їх професійного розвитку.

Майже весь 4 курс складався з практико – орієнтованого навчання. Тепер, коли це все добігає кінця хочу написати свої враження. Чи корисно проходити скільки практики? Моя відповідь – однозначно так.

В університеті за всі роки навчання ми отримуємо безліч теоретичних знань. А як ми знаємо, для гарного засвоєння теорії потрібно підкріплення практикою. Адже це дає змогу застосувати отримані знання, розвинути свої навички, здобути цікавий досвід і порівняти, чи дійсно все так, як ми вивчаємо на парах.

За час проходження цієї практики я мала змогу побувати в школах, садочках, приватних центрах та ІРЦ. Це дало змогу порівняти, як працює кожен заклад освіти, які там є форми та види роботи, попрацювати з різними дітьми. За весь цей час мною було розроблено та проведено безліч занять, ранкових зустрічей, рухливих ігор. Як на мене, це дуже знадобиться у подальшій роботі.

Також невід'ємною частиною проходження практики є спілкування з колективом та адміністрацією закладу освіти. Це люди, які завжди охоче ділились своїм досвідом, давали безліч цікавої інформації та матеріалів, які я взяла собі на замітку та буду використовувати у професійній діяльності.

Також великим плюсом є те, що за час проходження практики я змогла влаштуватись на роботу на базу практики. Це дуже зручно, коли ти суміщаєш практику та роботу в одному місці.

Звісно, були певні труднощі, через те що зараз карантин і навчання проходило дистанційно, тому ми не завжди могли повноцінно ознайомлюватись з базами практики. Але треба шукати свої плюси – ми навчилися робити завдання та проводити заняття у онлайн режимі, що дало змогу розвинути свої знання та навички і в цьому напрямку.

Ну і на завершення цього всього, ми мали два тижні самоосвіти, що є невід'ємною частиною навчання. Адже ніколи не потрібно зупинятись і старатись і далі розвиватись. А в нашій професії це дуже важливо, адже ми навчаємось самі, так ще й навчаємось разом з нашими дітками і заради них.

Отже, можна сказати, що рік практики був дуже важливий та цікавий для мене. Адже я отримала безліч досвіду, розвинула свої практичні та теоретичні навички і зможу багато що застосувати у власній професійній діяльності.

На даному етапі нашого навчання ми пройшли рік практики. За цей рік ми відвідали багато закладів освіти, мали змогу проводити заняття та уроки різного формату, попрацювати на різних посадах у різних закладах освіти, тож які особисто мої враження – здебільшого позитивні.

На початку практики довгий термін знаходження в одному закладі здавався занадто протяжним, але дійшовши до останнього етапу з'явилося розуміння, що такий термін є найкращим, а то і замалим. Щойно ми познайомились з закладом, вивчили всіх дітей та їх особливості, знайшли підхід і як правильно будувати заняття і вже настає час прощатися, що є найскладнішим. Завдання практики були організовані достатньо зрозуміло, різноманітно і цікаво, тож практика проходила швидко, а нові навички здобувалися непомітно. Супервізійні зустрічі давали змогу вирішувати складні питання одразу, після їх виникнення, саме через це практичні завдання були виконані успішно, постійна підтримка керівників практики була важлива та потрібна.

Також такий формат практики дає змогу зрозуміти в якій саме галузі нашої широкої професії ми б хотіли залишитись (особисто мені допоміг). Також вдало були підібрані бази практики, на яких ми знаходились, всюди було лише позитивне ставлення не дивлячись на ситуацію в світі ми, як студенти, були бажаними гостями у всіх закладах. Фахівці з радістю ділились досвідом, показували власні методики роботи та відповідали на всі запитання, які виникали,

допомагали вирішувати складні питання завжди йшли на зустріч, змінювали формат під студентів.

Звісно виникали труднощі у роботі, такі як організація онлайн занять – яка потребує розуміння та узгодження платформ проведення занять з батьками, а також їх безпосередньої присутності поруч з дитиною (не всім батькам підходив такий формат, ми не могли забезпечити стабільний зв'язок з боку батьків), але ми все подолали завдяки співпраці з керівниками практики, як з боку університету так і закладів освіти. Виникали деякі проблеми у теоретичних знаннях, які у нас збереглися не в повній мірі тому їх було важко впроваджувати в освітній процес, але і це питання швидко вирішилось додатковими зустрічами. На практиці ми мали чудову можливість поспілкуватись з фахівцями різних закладів, вивчити їх функціональні та посадові обов'язки не лише теоретично, а й практично, вивчаючи всі особливості власноруч з середини. Також що не мало ми мали можливість проходити практику як у державних так і в приватних закладах і вивчити відмінності в їх роботі, спілкуванні з командою та безпосередньо з дитиною та батьками.

У підсумку, практика залишила позитивні враження, особисто я б рекомендувала такий формат майбутнім поколінням, але з можливістю залишатися на базі практики, яка сподобалась і запропонувала працевлаштування, адже повернутись до пропозиції може бути складно.

Людмила Л.

група ЛОГб-2-17-4.0д

Цього року ми були першими студентами, які були на практиці цілий рік на різних базах практики.

Якщо чесно, спершу було страшно та панувала невпевненість... адже досить складно без викладачів, без підтримки та допомоги.

В моїх очікуваннях були побоювання, що буде складно перелаштуватися з однієї бази практики на іншу, бо там були і садочки і школи і інклюзивно-ресурсні центри, звісно, що одним із страхів було те, що ми не зможемо спілкуватися з викладачами та консультуватися щодо нагальних питань або ж у нас не буде часу на написання курсових робіт і т.д.

Але добре, що це були тільки очікування. Практика була влаштована таким чином, що один раз на тиждень у нас була супервізійна зустріч з керівником практики, на якій ми могли вирішувати нагальні питання, тому відразу пройшов страх та невпевненість.

Досить цікавим було те, що на базах практики ми могли бути на різних посадах, що значно урізноманітнило наші вміння та навички, і це стало дуже вирішальним для мене саме на 4 курсі, бо так я змогла вибрати свій подальший професійний шлях, бо, побувши на посаді вчителя-логопеда та вчителя молодших класів, я з могла визначити для себе, що все ж хочу працювати тільки логопедом, але досвід вчителя та асистента вчителя відіграв теж колосальну роль, адже цей рік з допомогою практики я змогла працювати на посаді асистента вчителя, що теж надзвичайно додало мені впевненості та неабиякого досвіду.

За рік практики я провела близько 200 занять та розробила стільки ж конспектів, що надало мені цілий багаж знань і завдяки цьому, прийшовши на роботу я вже буду підготовлена.

Ця практика була надзвичайно змістовною та орієнтована на наше працевлаштування, це дійсно той випадок, коли диплом не буде просто лежати на полиці, бо кожен з нас зміг обрати своє місце роботи, ми всі спочатку вчилися на логопеда, але з допомогою практики кожен обрав своє, хтось захотів стати асистентом вчителя, хтось логопедом, а хтось навіть вирішив, що робота з дітьми це не його, і це головне – ми всі спробували себе і зробили вибір, при цьому не втративши час, бо робили це під час навчання.

Отже, в мене особисто залишились позитивні враження від практики, хоча це було втомливо та не дуже легко, але це було того варте.

Рік практики особисто для мене промайнув непомітно, але при цьому залишив в моїй пам'яті масу позитивних вражень та відгуків. За цей незначний період ми мали змогу випробувати себе на різних посадах, а саме ми були: асистентами логопедів в школах, асистентами логопедів в дитячих садочках спеціальних та комбінованих. Також ми мали змогу випробувати себе в такій досить не звичній професії ще років десять тому, як фахівець інклюзивно-ресурсного центру. Була змога відчувати себе вчителем-логопедом в спеціальній школі або загальноосвітній школі, але в якій є спеціальні класи та навіть класним керівником спеціального класу.

Одним із, як я вважаю важливим та позитивним пунктом було те, що ми мали змогу практикувати себе в проведенні онлайн занять в режимі дистанційного навчання. Оскільки це є важливим навиком для подальшої праці навіть не в умовах карантину.

На мою думку дуже класно є те, що ми змогли відчувати себе в різних ролях без великої паузи між ними, що дало нам змогу порівняти всі дані професії без великого відриву між собою і вже на 4 курсі визначитися, де саме ти хочеш працювати на першому етапі своєї кар'єри, що, як я вважаю є дуже правильним.

Найбільше мені сподобалася практика на посаді класного керівника спеціального класу для дітей з затримкою психічного розвитку. Оскільки, як мені здалося дана посада охоплює самі цікаві обов'язки. Це і навчання дітей загальношкільним навичкам та проведення більш спеціалізованої

роботи з кожним учнем індивідуально та групових занять з корекції розвитку та мовлення.

Мої враження від даного навчального року залишаються тільки позитивні. За цей час я освідомила, що не дарма пішла навчатися саме за цією спеціальністю. Освідомила наскільки важливою є наша спеціальність. Переконалася, що практично орієнтовне навчання в університеті є дуже важливим для подальшого налаштування життя студентів, адже саме під час проходження практики майбутній спеціаліст розуміє чи бачить він себе в подальшому в цій сфері.

Рік практики... Коли я вперше про це дізналась мене переповнювали різноманітні емоції... Від радощів та грандіозних планів до певних страхів, чи готова я повністю до цього.

Та маючи таку чудову можливість, перш ніж обрати місце для втілення майбутньої професії, відчувти, до чого саме в тебе лежить душа, з якою категорією осіб ти справді готовий працювати і чи готовий взагалі, чого потрібно навчитися, що удосконалити, де саме ти готовий працювати – це надзвичайно цінно і я вважаю, що такий шанс слід давати усім студентам, тоді ми будемо мати гарних фахівців.

Мені надзвичайно сподобалось те, що я мала можливість відвідати всі установи, у яких зможу працювати як вчитель-логопед і зрозуміла для себе найголовніше: що мені найближче, чого я хочу. І не потрібно «метатися» туди-сюди у пошуках себе, адже був цілий рік для того, щоб усвідомити та прийняти для себе вибір.

Найбільше мені сподобалось проходити практику у ЗДО №485, адже саме тут я мала можливість досконало виконати всі завдання з практики, працювати з досвідченим логопедом, отримувати від неї поради і навіть обмінюватись цікавою інформацією, матеріалами. Було приємно, чути слушні вказівки, щодо проведення занять і головне, що тут довіряли повністю їх проведення. Сподобалось також і те, що мене не просто слухали, а чули.

Не менш сподобалась практика і в школі-інтернаті №7, адже тут так само я отримала цінний досвід та змогу виконати всі завдання,

відчути себе частинкою класу, приєдналась до великої класної родини, відчула себе фахівцем. І найприємніше, коли ти бачиш прогрес дітей, ефективність своєї роботи, вчишся аналізувати свою роботу, виправляти помилки.

Практика – це чудовий час для того, щоб спробувати себе, проаналізувати себе, щось усвідомити, щось змінити.

Найбільші труднощі спіткали мене під час проходження практики в Інклюзивно-ресурсному центрі №6, адже якісне виконання деяких завдань, що несли в собі безпосередній зв'язок з батьками та дітьми було мало можливим, через те, що установа несе за дітей велику відповідальність та вирішує майбутню їх долю, тому за оцінкою розвитку я мала можливість лише спостерігати, проводити повні заняття з корекції мовлення та розвитку психічних процесів теж не було можливості, лише його елементи під супроводом фахівця.

Цікавий досвід був і онлайн-практики, адже це новий формат спілкування з фахівцями, батьками, новий формат підготовки до занять та організації дітей, нові заохочувальні методики, утримування уваги дітей, новий спосіб відчувати дитину через екран.

Тому, за рік практики, студентів, які дійсно совісно її проходили можна вважати підготовленими універсальними «бійцями». Я щиро вдячна за організацію саме такої практики, за все, що я здобула, за те, як я виросла за цей час.

Вероніка М.

група ЛОГб-1-17-4.0д

Цей навчальний рік видався унікальним як для студентів, так і для кафедри, адже він повністю складався з виробничої практики. Спершу навіть думка про це викликала здивування та страх перед невідомим – як це ми не будемо щодня навчатися, радітися з викладачами?

Вже під час практичної діяльності на першій базі, а саме центру А.Кід «Tomatis-Kiev», стало спокійніше: кожного дня я бачила і запам'ятовувала напевно вдвічі більше, ніж на парах, а щотижневі супервізії з керівником дуже полегшували виконання практичних завдань.

В цілому, центр Tomatis був, з одного боку, найскладнішою базою практики через велику кількість обмежень і постійні зміни місцезорешування закладу; з іншого – найбільш унікальним за організацією роботи, яку я мала можливість бачити й частково виконувати за дорученням працівників.

Протягом другого виду практики я переконалася, що практичний спосіб навчання набагато ефективніший для закріплення теоретичних знань і визначення особливостей майбутньої роботи. Все завдяки ЗДО №323, позаяк два місяці взаємодії з колегами, а особливо з малюками, принесли море задоволення. Крім цього, довелося відчувати відповідальність не лише за «корекцію розвитку» дітей, а й їх безпеку під час прогулянок, довірливі стосунки в іграх, радість від організованої студентами вистави, їх натхнення на шкільне життя. Ці враження досі дають мені насагу вчитися ще більше, аби бути готовим до будь яких ситуацій на реальній роботі.

Третя по рахунку практика, але перша за багатогранністю діяльності, яку я спробувала, проходила в інклюзивно-ресурсному центрі №10. Наприклад, я спробувала працювати як логопед, реабілітолог, дефектолог, психолог, секретар ІРЦ, звісно під контролем співробітників. Було приємно, що до студентів ставилися як до рівних партнерів, запрошували на всі можливі заходи.

Моєю четвертою базою виробничої практики була спеціальна школа-інтернат №7, де я змогла відчувати роботу спершу логопеда, а потім вчителя. Було незвично майже три місяці постійно взаємодіяти з учнями і педагогами одного класу. В умовах дистанційного навчання особистим досягненням, вважаю, освоєння програм створення стимульних матеріалів (Crello, Canva, PowerPoint) і платформ онлайн зв'язку (Zoom, Google Meet, Viber) на високому рівні. Головне, що я закріпили всі вміння, здобуті протягом останнього року і набагато впевненіше почувалася при проведенні групових і індивідуальних занять вже на очному викладанні уроків різних типів.

Серед труднощів практики однозначно можу виділити ту, яка супроводжувала чи не на кожній базі – недостатні знання з документообігу логопеда, вчителя початкових класів, спеціаліста ІРЦ. Дійсно, робітники закладів все показували і розказували (за що я дуже вдячна). Проте, на мою думку, до основних навчальних предметів можна включити хоча б частковий огляд функціональних обов'язків спеціалістів, котрими студенти будуть в майбутньому.

Найбільшим позитивним чинником загалом всього року вважаю те, що змогла особисто зсередини побачити роботу закладів різного виду, спробувати виконувати роботу різноманітних фахівців. Як результат, я переконалася, що після отримання диплому хочу почати працювати на посаді логопеда саме в закладі дошкільної освіти.

Протягом навчального року мною було відвідано 5 видів практики, на різних посадах. Перші 2 практики, я проходила за місцем проживання в закладах з інклюзивними умовами навчання на посаді вчителя – логопеда. На даній практиці мені вдалось побувати в 2 різних установах і порівняти їх, провести багато видів діяльності. Проходячи 3 практики в ІРЦ дуже захопливим було побачити на власні очі справжні умови роботи фахівців та специфіку надання комплексної психолого-педагогічної освіти і вдалось порівняти теоретичні знання та як все відбувається на справді. Наступна практика проходила на посаді вчителя-логопеда в спеціальних школах. Вище зазначена практика припала на карантин і всі заняття проводились в режимі онлайн і з учнями нам не вдалось їх проводити. Завершальна практика проводилась також в спеціальних школах, але вже на посаді вчителя початкових класів. Практика була цікава тим, що це зовсім нові відчуття та емоції, нові переживання та пошуки інформації. Був лише один мінус – мало часу на її проведення і кінець навчального року, коли всі теми йдуть здебільшого на повторення вивченого матеріалу.

На мій погляд, проходження практики протягом всього навчального року це великий «+» для отримання досвіду роботи в різних закладах та на різних посадах, познайомитись з різними фахівцями, які мають також свої наробітки та певні погляди.

Проходження практики протягом року – великий виклик для студентів і педагогів, так як багато чого починаєш усвідомлювати по

різному, починаєш замислюватися як краще зробити та підготувати заняття або урок, щоб всім сподобалось, а не лише ти так хочеш.

Дякую кафедрі за можливість отримати безцінний досвід у проведенні практики в різних установах, для четвертого курсу це дуже важливо, саме проходячи практику в різних закладах освіти починаєш замислюватись де краще тобі і більше подобається працювати та з якою віковою категорією дітей.

В цьому році моє навчання складалося майже повністю з проходження виробничої практики. Він був одночасно складним, але і наповненим різними емоціями та враженнями. Я вважаю це був перший значний крок у професійному зростанні як логопеда. Адже нарешті я могла побачити теоретичну частину логопедії у реальному житті.

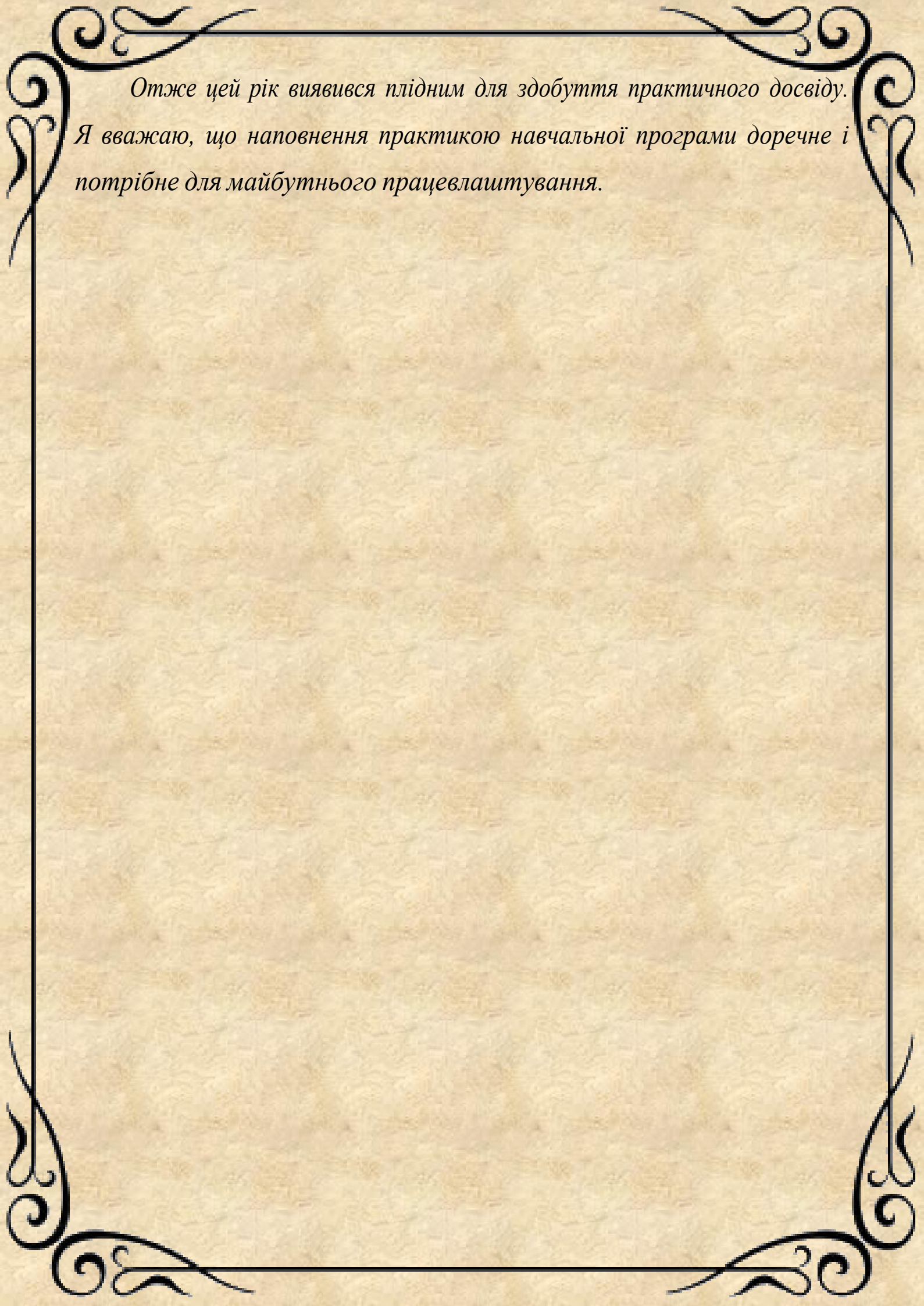
Перша практика, яку я проходила на 4 курсі навчання була надзвичайно цінною для мене, як для студента який обрав спеціалізацію допомога дітям з РАС. Вперше я потрапила в приватний, а не державний центр розвитку, та ще й з передовими методами та технологіями розвитку та корекції дітей з аутизмом. Це був центр Tomatis A-kid. На цій базі практики мені сподобалось те, що ми побували у всіх центрах Києва. Але одночасно це було і мінусом, тому що за 2 тижні ми тільки освоювались, а вже потрібно було переходити в інший центр. Найскладніше було у корекційному садочку, адже там одразу зібрано багато дітей з порушеннями розвитку, тому їм необхідно постійна увага та підтримка протягом дня.

Наступною базою практики був спеціальний дошкільний навчальний заклад. Ця практика додала мені досвіду у роботі з дітьми раннього віку з тяжкими порушеннями мовлення. Також у цьому садочку мені найбільше сподобався педагогічний колектив, який одразу тепло і з радістю нас прийняв. Логопед намагалася допомогти всім чим могла, ділилася досвідом. Тому ця практика дала мені позитивний досвід взаємодії у колективі та досвід проведення занять з дітьми раннього віку.

Цікавою та інформативною виявилась практика в інклюзивно-ресурсному центрі. Цінність цієї практики була у тому, що ІРЦ виконує різні види діяльності, також туди звертаються діти різного віку і з різними особливостями розвитку, що вносить різноманітність у роботу логопеда. На мою думку робота логопедом у такій установі вимагає постійного професійного різностороннього розвитку, адже проводиться робота з різними видами мовленнєвих порушень.

Останні дві практики я проходила на одній базі практики у спеціальній загальноосвітній школі для дітей з тяжкими порушеннями мовлення, але на різних посадах. Дана практика забезпечила мені можливість спостерігати за логопедичною роботою при таких порушеннях мовлення як : дизартрія, алалія, дисграфія та дислексія. Найбільше мені сподобалось завдання на проведення обстеження писемного мовлення. Також друга практика відбувалась на посаді вчителя молодших класів.

Загалом рік практики був наповнений як успіхами так і труднощами. Успіхи: професійне зростання на різних видах та базах практики, різносторонній професійний розвиток, здобуття досвіду проведення уроків та занять, досвід взаємодії з різними категоріями дітей, досвід роботи у дистанційному форматі. Серед труднощів такі: брак часу на виконання завдань, неможливість виконати завдання у зв'язку з обмеженнями закладу, труднощі з документообігом на базах практики, більші затрати часу на розробку уроків та занять у зв'язку з дистанційним форматом.

*Отже цей рік виявився плідним для здобуття практичного досвіду.
Я вважаю, що наповнення практикою навчальної програми доречно і
потрібне для майбутнього працевлаштування.*

Есе „Рік практики: мої враження“

На третьому курсі, коли я дізналась, що весь четвертий курс - відкриває від навчання практикою, я зраділа, адже це можливість випробувати ці методи, можливість в короткий час набуття хорошого професійного досвіду і, кожно зрозуміло, що подобається, з якими дітьми цікавіше працювати, і як краще організовувати свою роботу, які підходи до навчання використовувати, як спілкуватися правильно з педагогами і батьками.

На першій практиці я була у школі, де перебували діти з порушеннями слуху, це був новий цікавий досвід, так як раніше з такими дітьми не працювала, але мені з ними було легко, а не відчувала напруженість чи страху перед невдачею. Ми з ними плідно працювали ці місяці практиці. Мені сподобався колектив, який прийняв нас і вчителі, завдяки розказуванню деяких робочих, а наприклад навчальні заходи до них в колектив працювати асистентом, я подумала, що це точно можливості з радістю погодитися кім працювати у моєму класі.

Наступна практика проходила у дитячому закладі, і важким для мене видався перехід з дитини шкільного віку на дошкільний, адже звична робота і більший обсяг корекційно-розвиткових занять та складніші завдання інколи перевищували норми засвоєні дитиною та її можливості, але на кінець практики ці навички вже стабілізувались і заняття проходили легко.

А ось до третьої нашої практики я не знала як жити і що від неї очікувати, адже інклюзивно-ресурсний центр - це не звична база освітнього закладу, де ми були раніше і було цікаво дізнатися їх специфіку. Там були не тільки в звичній формі асистентів вчителів чи логопедів, а були і деякі інші і психологом, проводили оцінку розвитку, були в своїй фізичної реабілітації, нам розповідали про свої обов'язки, показували документи, але мені цей заклад не дуже припав до душі, чи то може нам показав не найкращий інклюзивний центр, чи це просто не мій.

Наступні дві практики проходили в санітарній школі-інтернаті. Анкету мене цікавила назва, тому що думала що в інтернаті з дітьми буде краще, ніж в школі, але це зовсім інше, які просять з корекційною логопедичною допомогою, наприклад це й просять розуміти їх специфіку і психологічну підтримку. Величезним позитивом став мені бути найбільше сподобалося. Це було так легко і органічно, уроки проходили на одному диханні і в задоволенні, ранкові зустрічі це взагалі, а ввечері, обов'язковий позитивний день у школі.

Усі керівники по практиці з університету завжди консулювали і надавали допомогу, наставляли у правильне русло. Курс був зрозумілим і не надто складним, завдання були цікавими. Враження від практики позитивні, вдячна за отриманий досвід.

Мої враження від практики позитивні. Ще восени я навіть і не уявляла, що захочу працювати у школі. Починаючи з осені, я потрапила на першу базу практики в заклад дошкільної освіти. Для мене це було страшно, тому що тоді я була сама на базі практики та боялась як я зможу контактувати з дитиною з РАС. Але все обійшлося і з дитиною я більш менш знайшли взаємозв'язок. Відчувалась підтримка від своїх колег. Згодом я потрапила в логопедичний садок. Ця база практики була мені до вподоби, тому що саме там я побачила як професійно зростаю. Дуже вдячна логопеду, вихователям, куратору від бази практики за неймовірну підтримку у цей період. Саме в цьому садочку я побачила всю крпітку роботу логопеда, що дітям потрібна не тільки моя професійна допомога, а ще й дружелюбність. За ці 7 тижнів в садочку я так звикла до колективу, що навіть не хотілось розлучатися з дітьми та колективом. Наступним моїм досвідом був інклюзивно-ресурсний центр. Під час проходження практики я зрозуміла для себе, що це не моє місце і у такому закладі я б не хотіла працювати. Але це все одно досвід, який він би не був.

Після ІРЦ, почалася для мене довгоочікувана практика в школі. Я довгий час була впевнена, що місце в садочку і тільки там. Ця практика показала мені, що все зовсім навпаки. На жаль, вчителями-логопедами ми були вже в онлайн форматі, але не привід засмучуватись, бо почався дуже цікавий період. Підготовка до занять, сам процес заняття і це все в онлайн режимі. Мені було не завжди легко, тому що діти швидко стомлювались після своїх уроків, та ще й після них заняття. Потрібно

було втримувати їх увагу, зрозуміло, що з першого разу все не вийшло та з кожним разом я почувала себе все впевненіше та впевненіше. Дуже хочу щоб ця впевненість зі мною залишилась надалі.

Ось і настала крайня практика у школі вчителями молодших класів для дітей з ТПМ. Для мене це було що нове та невпізнане. Я вдячна своєму вчителю за те, що завжди допомагала, радила, підказувала. Завдяки останній практиці, я зрозуміла, що 100% хочу працювати в школі. Я відчуваю себе як у своїй тарілці. Хочу надувати ще більше нового та цікавого досвіду з дітьми. Вдячна усім викладачам які протягом чотирьох років були поруч та наставляли на професійний шлях.

Есе «Рік практики: мої враження»

Мій рік практики був доволі насичений. Цей час практики дав змогу відвідати та попрацювати у багатьох закладах освіти та в інклюзивно-ресурсному центрі. Я спробувала себе на посаді вчителя-логопеда, вчителя початкових класів, асистента вчителя, фахівця ІРЦ.

Почалась моя практика за спеціалізацією «Психолого-педагогічна допомога дітям з аутизмом». Я отримала досвід роботи в команді супроводу, в роботі з дітьми з аутизмом. Застосовувала теоретичні знання, навчилась введенню документації. Поглибилась у створення робочого процесу для дітей з РАС за різними методами.

Практика, що сподобалась найбільше це на базі практики ІРЦ. Вона була для мене новою. Я спостерігала за проведенням комплексної оцінки. Була присутня на психологічних та логопедичних заняттях. Вчилась писати висновки ІРЦ для закладу освіти. Самостійно проводила оцінку розвитку дитини. Отримала багато рекомендацій та настанов від фахівців ІРЦ.

Практика в дошкільних закладах для дітей з ТПМ була вже знайома з минулих практик, але не менш цікавою. В садочку мені дуже сподобалось розробляти та проводити логопедичні заняття. Цікаво було поспостерігати за повсякденною роботою логопеда. Також дізналась про ведення документації, взяла для подальшої роботи нові методи, завдання, поради фахівців.

Під час проходження практики зіткнулась із труднощами як онлайн уроки, онлайн логопедичні заняття. Саме через пандемію в країні я стикалась із дистанційним навчанням. Офлайн формат особисто для мене є більш кращим, коректним, зрозумілим, але це є цінним досвідом.

Загалом рік практики є дуже корисним, цікавим за рахунок відвідування більше баз практики та бути готовим до всього, спробувати себе на різних посадах, у різних закладах. Завдяки практиці я дізналась з чим в мене є проблеми, які в мене сильні сторони, в якому напрямку я хочу рухатись надалі, з якими порушеннями я би хотіла працювати.

Особисто для мене рік практики пройшов дуже швидко. За цей час я мала можливість перебувати на різних базах практики, різних державних установ, що, без сумнівів, надало мені дуже багато цінних знань та досвіду. Сама ідея практику, яка триватиме цілий рік дуже цікава, адже це повністю протилежне до попередніх 3 років навчання, яка підтримувати постійно швидкий темп та встигати йти з ним в ногу, мені справді було важко.

Мені сподобалось, що ми мали можливість перебувати на практиці не тільки офлайн, а й дистанційно, адже зараз це є дуже актуальним. Проведення уроків онлайн здалось мені дуже цікавим, адже це зовсім інший підхід та підготовка до заняття, сприймання тебе дитиною та її тобою, залучення батьків, що теж було дуже цікавим.

Всі бази практики, які мені пощастило побачити були чудовими. Найбільше мені сподобалась практика в інклюзивно-ресурсному центрі. Саме в ньому я змогла отримати найбільше методичної підтримки, порад, рекомендацій, бажання працювати далі в цій сфері.

Якщо брати до уваги терміни проходження практики, то, на мою думку, 6-7 тижнів - це цілком оптимальний варіант для ознайомлення із закладом освіти та дітьми, для проведення з ними певних видів роботи тощо. Єдине, що шкода змінювати заклад освіти, коли вже наладив гарні стосунки з педагогами та дітьми.

На всіх базах практики нас гарно зустрічали, допомагали в будь-яких питаннях, були готові вислухати та відповісти на питання, дати поради.

Загалом, я дійсно дуже задоволена таким форматом проходження практики на 4 курсі, дякую за такий цікавий, різнобічний досвід і багаж теоретичних та практичних знань.

Цей рік був наповнений багатьма емоціями, я мала змогу відвідати багато різноманітних освітніх закладів. Один з таких був центр Tomatis, я мала змогу побувати не в одному в центрі, а ще й побувати на місці логопеда в їхньому дитячому садочку, де познайомилася з чудовими працівниками, на практиці спробувала взаємодіяти з групою дітей з РАС. Крім того в інших їхніх центрах мала змогу провести заняття та ознайомитися на практиці з системою Tomatis терапії.

Великого досвіду з проведенням логопедичних занять я отримала в спеціальному дитячому садочку, де спробувала себе на посадах вчителя-логопеда. Разом з логопедом ми провели багато логопедичних корекційно-розвивальних занять для дітей старшого дошкільного віку з тяжкими порушеннями мовлення. За час цієї практики я значно вдосконалила свої навички в складанні конспектів логопедичних занять, зменшила кількість часу, який витратила на їх написання, напрацювала зручний для мене алгоритм їх складання.

Одним з чудових місць практики в якому я була це інклюзивно-ресурсний центр №3, де мала змогу ознайомитися з документами та з корекційно-розвивальними заняттями з дітьми з різними особливими освітніми потребами, і побачити як фахівець розробляє та проводить своє заняття.

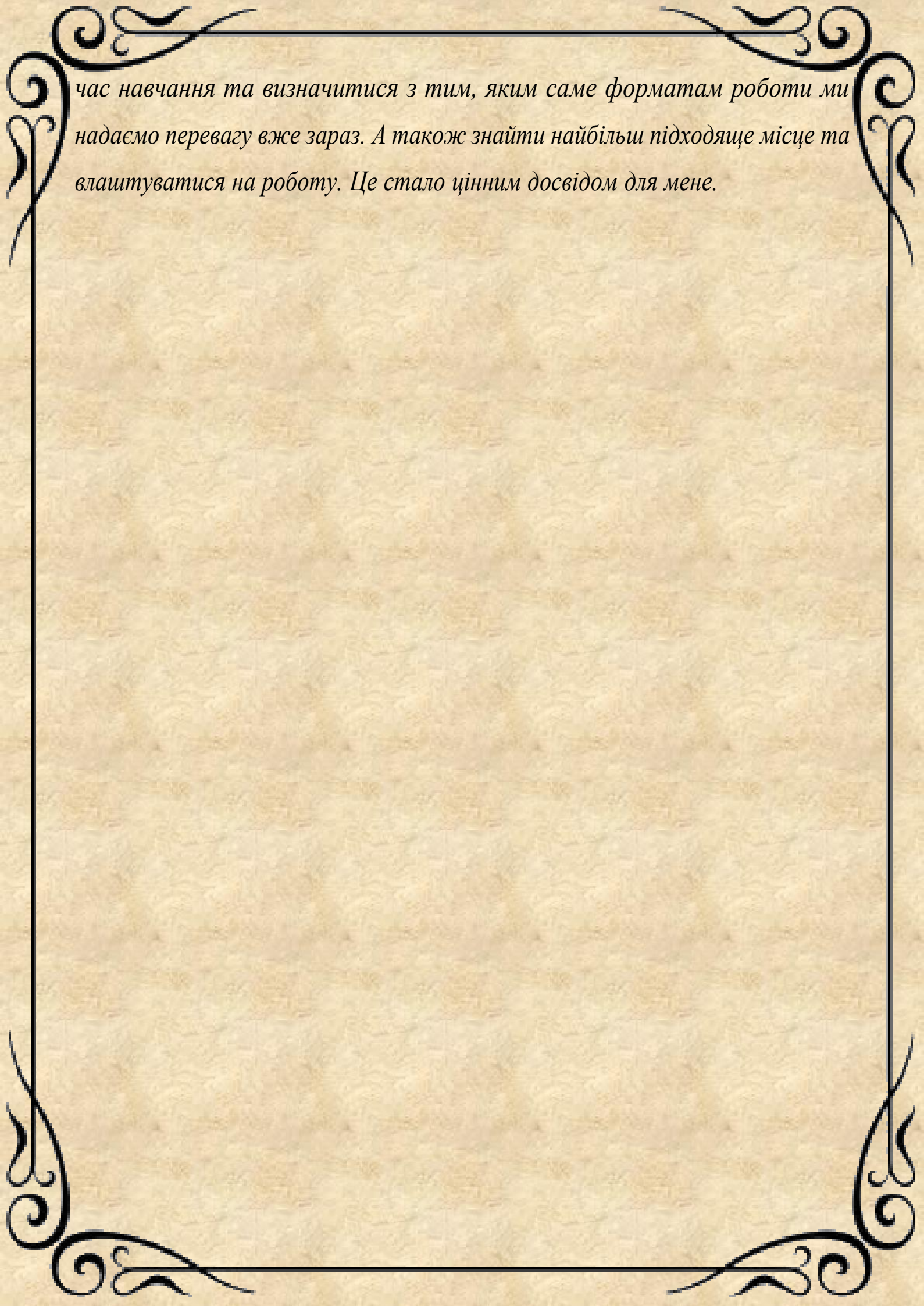
Вчителем-логопедом, я змогла попрацювати у школі, у спеціальному класі, де навчилася розробляти заняття для дітей молодшого шкільного віку з тяжкими порушеннями мовлення. Це дозволило виробити навички

організації класу, роботи з дитячим колективом. Дізнатися про специфічні моменти в такій роботі. А також, так як ситуація з пандемією спричинила перехід на дистанційну роботу, що дозволило мені ознайомитися та спробувати себе в онлайн форматі проведення занять та уроків.

Вчителем початкових класів, я спробувала себе в тій самій школі, і вже мала змогу провести повні уроки з різних дисциплін. Ця практика дозволила мені в реальних умовах випробувати знання, вміння та навички, які я отримала під час навчання. Я змогла дослідити свої слабкі сторони та визначити сильні. Це дало мені змогу визначитися з тим, над чим ще варто попрацювати, в яку сторону рухатися в плані подальшого вдосконалення професійних навичок та в якій сфері я захочу працювати в майбутньому.

Також за час практики, я змогла на реальних прикладах побачити різноманітні порушення мовлення, випробувати свої навички в діагностиці та корекції. Хоча на діагностику розвитку дитини було б добре мати більше часу. Також було дуже корисно поспостерігати за повсякденною діяльністю логопеда закладу. Можливість проводити заняття кожного дня дозволила виробити впевненість під час роботи, позбавитися від напруження, що викликав брак досвіду, попрактикуватися в налагодженні емоційного контакту з дітьми.

Загалом, я вважаю, що практика тривалістю в рік, що охоплює таку значну кількість закладів це самий вдалий варіант для нас, адже ми маємо змогу спробувати працювати в різних установах на різних посадах ще під

час навчання та визначитися з тим, яким саме форматам роботи ми надаємо перевагу вже зараз. А також знайти найбільш підходяще місце та влаштуватися на роботу. Це стало цінним досвідом для мене.

Рік практики... Для одних – це прозвучить як легкість, а для інших як важка ноша, яку потрібно подолати. Для мене ж цей рік став переломним. Я отримала найважливіше – досвід та можливість подивитись на мою професію під різними кутами, що дало мені змогу зробити правильний вибір на майбутнє.

За час практики ми змінили 5 баз та видів практики. Я встигла спробувати себе у ролі вчителя-логопеда у ЗЗСО, закладі дошкільної освіти комбінованого типу, Інклюзивно-ресурсному центрі та спеціальній школі-інтернаті для дітей з тяжкими порушеннями мовлення. Зовсім новим досвідом стало для мене проходження практики як вчитель початкових класів, адже через карантин у минулому році – ми проходили таку практику дистанційно.

Якщо говорити за весь рік, то інколи було важко через велику кількість конспектів, які потрібно було підготувати, але кожного разу після заняття – все це відходило на другий план, адже я отримувала справжнє задоволення від спілкування із дітьми і кожного разу було дуже гірко залишати базу практики та переходити до наступного виду практики. Також, на мою думку, було корисним побачити роботу вчителя-логопеда в Інклюзивно-ресурсному центрі та цієї структури загалом. Завдяки цій практиці я зрозуміла, що не бажая працювати саме там.

Як на мене, найбільш успішною для мене стала практика у закладі дошкільної освіти №485 комбінованого типу. У цьому закладі я отримала

неоцінений багаж порад від вчителя-логопеда, а, також, мала можливість практикуватись у різноманітних видах діяльності: групова робота, індивідуальна робота, адаптація та постановка казки відповідно до потреб дітей з тяжкими порушеннями мовлення.

Зовсім новим досвідом для мене стала практика вчителем початкових класів. І, також, я зрозуміла, що для мене є важкою ця робота і я хочу працювати все ж таки вчителем-логопедом. Хоча, це було важливим досвідом, адже я навчилась утримувати увагу великої кількості дітей, інтегрувати освітні галузі та пояснювати матеріал таким чином, щоб це стало зрозумілим для кожної дитини в класі.

Отже, практика, що триває цілий рік у різних людей може викликати різні почуття, але для мене це був досвід, який буде формувати моє подальше життя, адже саме завдяки цьому я визначилась з подальшими планами та цілями. Я зрозуміла, що я дійсно хочу займатись логопедією з дітьми і буду постійно самовдосконалюватись та працювати над собою. На мою думку, такий вид практики є вкрай важливим для кожного студента, бо це допоможе обрати свій професійний маршрут.

Я щиро вдячна за цей досвід річної практики у різних структурах. Побачивши різних дітей, колективи та керівників, я знайшла для себе найкращий варіант, де я відчуваю себе дійсно реалізованою та щасливою.

Для мене рік практики пройшов неочікувано дуже швидко. Було дуже цінним отримати такий великий досвід роботи у різних закладах освіти та на різних посадах. Вдалось актуалізувати майже всі отримані знання за три роки навчання в університеті, розвинути ще більше свої soft skills, підвищити свій професійний рівень, практичні знання і навички. Нам пощастило проходити практику як офлайн, так і дистанційно, що допомогло, так мовити, випробувати себе і свої уміння в різних непередбачуваних ситуаціях.

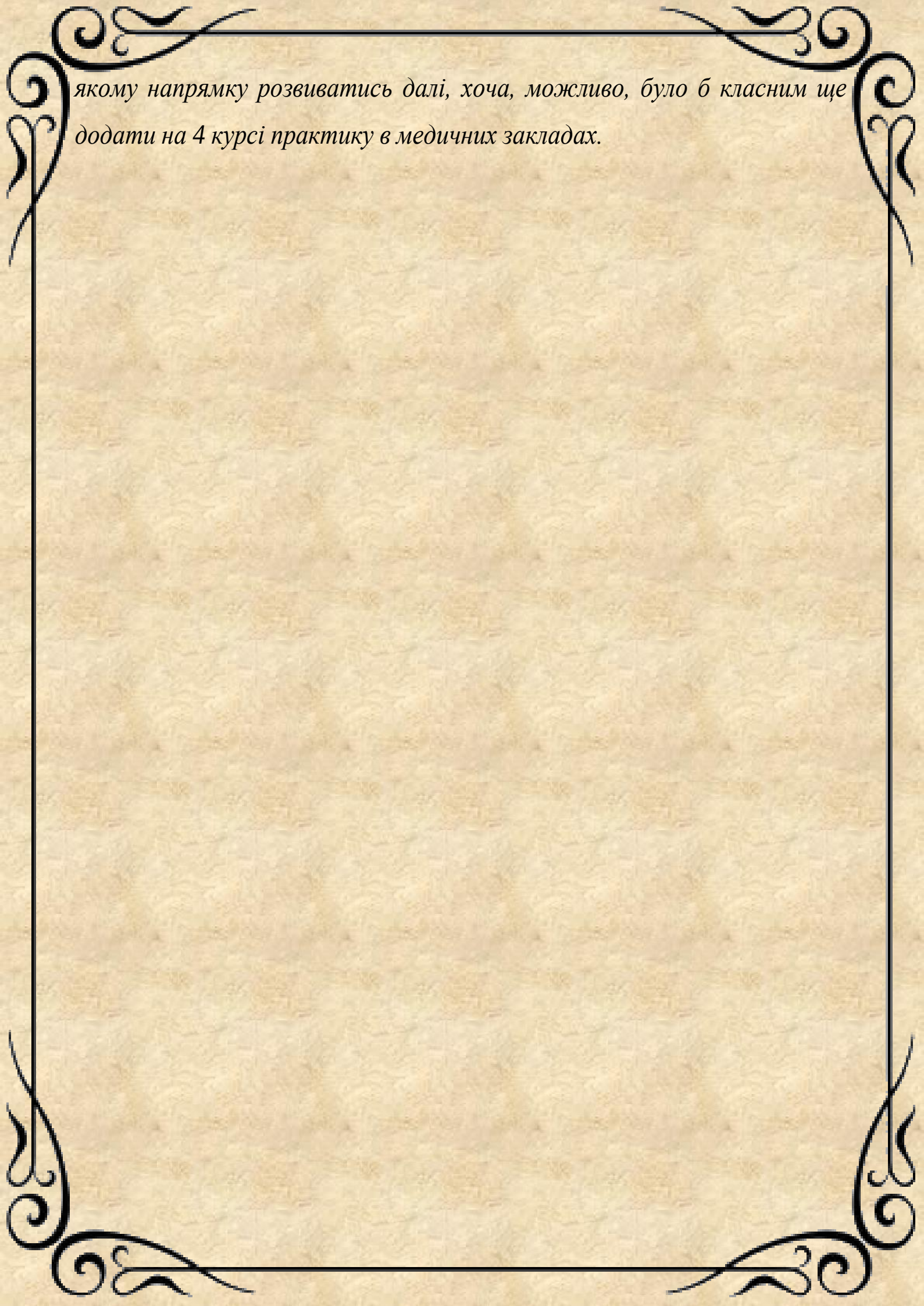
Найбільше мені сподобалось проходити практику в спеціальному дошкільному навчальному закладі №323 та інклюзивно-ресурсному центрі №10. Також, мабуть саме в цих двох закладах освіти я змогла отримати найбільше методичної підтримки, порад, рекомендацій, бажання працювати далі в цій сфері. Звичайно, у зв'язку з таким висновком, не можна сказати, що саме в цих закладах нас прийняли добре, а в інших погано. Для мене особисто це «виокремлення» стало певним каталізатором того, що я змогла порівняти для себе і конкретно зрозуміти, з якими саме дітьми, якого віку, якої нозології, в якому саме закладі освіти я хотіла б продовжувати працювати далі. Кожна з практик мала свої певні специфічні особливості, але ні в одній не виникало таких труднощів, які не можна було б вирішити конструктивною розмовою з фахівцями.

Якщо брати до уваги терміни проходження практики, то, на мою думку, 6-7 тижнів - це цілком оптимальний варіант для ознайомлення із

закладом освіти та дітьми, для проведення з ними певних видів роботи тощо. Проте іноді мені було важко встигати виконувати всі завдання вчасно, зокрема саме в закладі освіти, через власні графіки занять дітей, їх навантаження та режим дня, особливо якщо у них проходить підготовка до свят. Для мене також трохи важко було прощатися з деякими дітьми та фахівцями по закінченню практики, тому що вдалось налаштувати тісний взаємозв'язок, як професійний, так і емоційний. Якщо додати ще декілька слів стосовно термінів проходження практики та переходами між базами, то часто було складно переналаштувати себе відразу з однієї бази на іншу без перепочинку, особливо якщо зважати на те, що ми могли переходити і на іншу посаду, але це було не настільки критично, щоб не справлятися із завданнями, а навпаки краще організовувати свій час, розвивати свої професійні навички емоційної стійкості і педагогічного оптимізму під час виконання завдань.

Також дуже запам'яталось те, що майже в кожному закладі освіти нас сприймали не як студентів-практикантів, а як повноцінних колег, з якими можна порадитись, поділитись досвідом та запитати власну точку зору тієї чи іншої ситуації.

Загалом, я дійсно дуже задоволена таким форматом проходження практики на 4 курсі, тому що я змогла багато чого порівняти як для себе особисто, так і виходячи з порівняння теорії та реалій сьогодення. Для мене важливо було застосувати свої ЗУН в різних умовах і зробити висновки, а також завдяки цій практиці я все-таки змогла випробувати себе на різних посадах і визначитись, ким точно хочу залишитись та у

якому напрямку розвиватись далі, хоча, можливо, було б класним ще додати на 4 курсі практику в медичних закладах.

Минув рік. Якщо чесно, навіть не віриться, що так швидко промайнув час. На початку практики було трохи складно, адже у думках було те, що «рік – це ж так довго», також лякав той факт, що база практики постійно змінювалася і ти ніколи не знав, чи добре прийме до себе злагоджений роками колектив. Але практика за практикою, місяць за місяцем і я поступово звикла до цих постійних змін. Найбільш цікавим видався досвід практики у ІРЦ, оскільки раніше це місце здавалося трохи недосяжним і уявним лише у своїй голові. Було цікаво бачити та аналізувати роботу різних фахівців та надихатися їх злагодженістю та взаємодією.

Практика – досвід, який ми здобуваємо для власного майбутнього становлення себе, як особистості. За цей рік ми мали змогу переосмислити та ще раз зробити для себе висновки: чи хочемо ми працювати по професії, чи можливо треба обирати інший шлях у пошуках себе? На щастя, мені вдалося вчасно зрозуміти, що це не моє. Як би я не любила дітей – мене тягне до більш творчого розвитку, і за це я неймовірно дякую часу, проведеному за практикою. Вона допомогла мені усвідомити свій творчий шлях і попрацювати над розвитком власної креативності. Наприклад, під час створення онлайн-уроків, потрібно було задіяти всі свої потаємні куточки свідомості, аби якось розрядити обстановку і порадувати дітей чимось цікавим, тим, що допоможе розвиватися їм всебічно.

Практика – це певний етап соціалізації. Тобі постійно потрібно спілкуватися з колективом, шукати «точки соприкосновения» і найголовніше – вірити у власні сили та не боятися помилок. У процесі тобі постійно потрібна взаємодія: з колективом, дітьми, керівником практики. Будь-яка проблема має своє логічне вирішення, головне вчасно помічати її і не намагатися вирішувати її самотійно.

Протягом усього цього часу, нас досить часто запитували: «Чи хотіли б ви щось змінити?», і тепер я з точністю можу відповісти, що певне, що ні. Можливо, варто було б додати пар, оскільки, якщо чесно, наразі дуже важко згадувати той матеріал, який ми вивчали протягом трьох років. Можливо, прозвучить досить егоїстично, але для мене формат дистанційного навчання став відкриттям, адже всі ми маємо йти в одну ногу з часом, а саме карантин допоміг особисто мені усвідомити – немає нічого неможливого. Якщо дуже сильно чогось хотіти і працювати над своїми бажаннями, в кінцевому випадку отримаєш нагороду. І для кожного вона своя.

Як висновок, хотілося б подякувати викладачам, які підтримували нас протягом усього непростого шляху, адже в процесі практики нам вдалося провести обстеження і написати курсову роботу, що також неабияк вплинуло на здобуття нами практичних навичок. Ми навчаємося протягом усього життя, а цей рік точно залишить приємні спогади та корисні навички в моєму професійному становленні.

Олександра Ч.
група ЛОГб-2-17-4.0д

Наша рік практики почався з практики по спеціалізації. Для мене ця практика була найтяжчою. Я проходила її в приватному центрі «A.KID», там на базі знаходиться корекційний дитячий садок та корекційно-розвиткові заняття. Діти які там знаходяться, з тяжкими порушеннями розвитку, всі дуже різні та по своєму особливі. Важко знайти підхід до кожного, але працюючи там швидко адаптуєшся, бо іншого вибору немає. Але на цій базі практики, я мабуть отримала найбільше різноманітних емоцій і досвіду.

Наступна практика в дошкільних закладах, моя улюблена. Я її проходила на базі садочку № 485, від цієї практики отримала море задоволення. Це той ідеальний варіант, коли теоретична база зійшлась з практичною, всі завдання було виконувати легко та повністю вдалось втілити в життя. Також дуже пощастило з педагогічним колективом та адміністрацією.

Практика на базі ІРЦ, зовсім новий досвід проходження практики, було цікаво дізнатися, що нас чекає, як взагалі функціонує така установа. Ця практика проходила перехресно з навчанням, тому деякі завдання були не зрозумілими та важко було виконувати. Але загалом практика пройшла успішно, ми мали підтримку збоку керівників від університету та працівники ІРЦ радо йшли на зустріч і готові були співпрацювати.

Далі останній етап: спеціалізована школа або спеціальний клас для дітей з ТПМ. На цій базі, ми мали змогу попрацювати вчителем-логопедом та вчителем початкових класів. Тут, як про мене, було

найбільше можливостей розкрити та удосконалити свої педагогічні знання та вміння. Також випала нагода попрацювати онлайн, це був виклик, як для нас студентів так і для викладачів, всі досі навчаються та адаптуються до онлайн навчання, але я вважаю, що нам це вдалося і надалі ми знаємо в якому напрямку рухатися. Сама база також була хорошою, педагоги допомагали з виконанням завдання та надавали поради, рекомендації, підтримку.

Підсумки року практики. Я дуже вдячна організаторам практики, саме за можливість спробувати себе в різних ролях та випробувати всі ланки та можливості роботи логопеда. Під час практики були і труднощі і досягнення, різні емоції та відчуття. На деяких базах практики хотілось залишити на більше часу, але саме формат постійних змін локацій, дає змогу зробити вибір та визначитись, що краще особисто для тебе. Тому фінальне враження, з мого боку точно позитивне.

Рік практики: „Мої враження“

Практика яка тривала цілий рік дала змогу відчувати себе не тільки у ролі логорада, а й вчителя початкових класів, асистента вчителя та побувати у ролі фахівця з команди супроводу.

Робота з дітьми без суриківу потребує наполегливості, щирою бажання молодого фахівця спілкуватися із дітьми, вимагає щоденної насаги та моральної стійкості. Особисто я отримала колосальний досвід, де змогла реалізувати себе більше у ролі вчителя початкових класів, адже навчилася організовувати роботу класу за допомогою різних форм роботи. Новими досвідом для мене та й мабуть для всіх хто був причетний до практики, була відвідуваність Інклюзивно-ресурсного центру. Ми на власні очі побачили як проходить процедура оцінювання розвитку дитини, та мали змогу самі її провести.

Необхідні враження у мене залишилися від проведення логоредесних занять та уроків. І яке ще приємне враження відчуватися, коли діти біжать до тебе, обіймають і довго не відпускають. Поді розуміємо, що дитячі посмішки нікого не замінить.

Різноманітність без практики дозволило нам порівняти особливості дітей різного віку і з різними патологіями. Це дозволило мені зробити висновок, що діти дошкільного віку дуже щирі і потребують більше уваги ніж діти шкільного віку. Увагу дітям я виділяю у іграх, це було для них цікаво. Найефективнішими та найцікавішими для дітей виявилися інтерактивні методи навчання. Використовувала я їх на уроках та на виховних заходах, для активізації розумової діяльності. Всі використані мною форми

методи та засоби виховної роботи я підбирала такими чином, щоб вони відповідали віковим та індивідуальним особливостям учнів, а також впливали на свідомість, світогляд, ставлення, поведінку дітей. Робота з дітьми відкрила мене як особистість та педагога. Завдяки їй я задоволено практичного, тому що краще ознайомилася зі своєю майбутньою професією і тепер з впевненістю можу сказати, що я хочу бути вчителькою або логопедом. Для мене це практично було дуже корисною тому, що сприяла формуванню і закріпленню інтересу до професії, а також формуванню педагогічних здібностей.

Рік практики це цінний досвід для мого професійного розвитку, адже пройшовши практику на різних базах я отримала нові знання, навчилася працювати з дітьми різного віку і категорії, а також, що також важливо взаємодіяти з колективом працівників різних закладів. Насправді виникали певні труднощі, і інколи було важко впоратися із завданнями, але працюючи з дітьми забуваєш про труднощі і кожного дня хочеться йти на практику з радістю. Хотілося детально описати кожен базу практики, де я перебувала.

Перша практика проходила за спеціалізацією тож на цей період моєю базою практики був центр А.KID «Tomatis-Kiev», де я працювала з дітьми з аутизмом. Мені вдалося побувати на трьох різних місцях цієї бази, а саме в двох центрах і в садочку А.KID. Дійсно було цікаво спостерігати за роботою спеціалістів центру, за те як саме застосовують метод Томатіс для дітей не тільки з аутизмом, а й для дітей різної категорії. Завдяки тому, що я перебувала в різних місцях я мала змогу познайомитися з різними спеціалістами, отримати від кожного свій досвід роботи, поради, а також поділитися з ними своїми власними знаннями. Виникали і труднощі, насамперед вони стосувалися певних заборон з боку батьків, адже не всі батьки давали згоду на те, щоб студенти відвідували заняття, саме через це не завжди вдавалося в повному обсязі виконати завдання, особливо не вдавалося відвідати заняття логопеда, але завдяки порадам спеціалістів, я змогла знайти правильне рішення і виконати все успішно. Також велика підтримка була

з боку керівника від університету, адже кожного тижня проводилися супервізійні зустрічі, керівник допомагала у вирішенні проблемних ситуацій, надавала рекомендації щодо покращення і удосконалення виконаних завдань. Найбільше на цій базі запам'яталося проходження практики в садочку A.KID. На цій базі я змогла повністю взаємодіяти з дітьми, допомагала вихователю і асистентам в організаційних моментах. Отже, на базі практики центр A.KID «Tomatis-Kiev» я отримала нові знання при роботі з дітьми з аутизмом, але саме на цій базі виникало багато труднощів через обмеження з боку персоналу закладу, оскільки вони не могли нам дозволити у повному обсязі виконати завдання, що стосувалися проведення заняття саме через те, що більшість батьків були проти.

Друга практика, а саме виробнича (педагогічна) практика, проходила на базі ДНЗ №591 Дніпровського району. Якщо говорити наперед саме ця база практика сподобалася мені найбільше. Адже я мала змогу взаємодіяти з дітьми ясельної групи. Це був новий досвід для мене, адже до цього мені не видавалося попрацювати з дітьми раннього віку. На цій базі я познайомитися з чудовим вчителем-логопедом та вихователем, які поділилися своїм досвідом роботи і які дуже допомогли мені під час проходження практики. Саме на цій базі я змогла вивчити якісну документацію логопеда ДНЗ, адже до цього я не мала такої змоги і зовсім не розуміла, яку документацію має вести логопед. Цінним досвідом для мене було спостерігати за логопедичним масажем, який продемонструвала нам вчитель-логопед. Вона детально пояснила і

показала як вона проводить масаж, пояснила на що він спрямований, а також продемонструвала різні інструменти, які використовуються в ході масажу. Мені сподобалося спостерігати за логопедичними заняттями вчителя-логопеда, а також самостійно проводити заняття для дітей, всі вони йшли на контакт, працювати з ними було одне задоволення. Найбільше мені хотілося відвідувати цю практику, адже упродовж дня я допомагала не лише логопеду, а й вихователю. Також я мала змогу долучитися до організації і проведення новорічного свята, це був цікавий досвід. Серед труднощів, які виникли під час виконання завдань на цій базі хочу виділити проведення театралізованого заходу, адже до цього у мене не було такого досвіду, і також не було достатньо знань для того, щоб правильно зрозуміти як саме потрібно організувати цей захід. Але спільними силами з моїми одногрупниками ми змогли розробити і весело провести театралізований захід, який дуже сподобався дітям. Отже, друга база практики дала мені найбільше позитивних емоцій та цінного досвіду, і якщо була можливість я б пройшла практику на цій базі не шість тижнів, а навіть більше.

Третя практика проходила на базі інклюзивно-ресурсного центру №10 Шевченківського району. Робота на цій базі теж була дуже цікавою, адже до цього я не знала як саме працює ІРЦ, які функції виконує кожен працівник. Було корисно поспілкуватися з кожним фахівцем, з директором ІРЦ, яка теж надала багато корисних порад, також цінним досвідом було спостерігати за проведенням комплексного психолого-педагогічного оцінювання розвитку дитини, корекційно-розвиткових

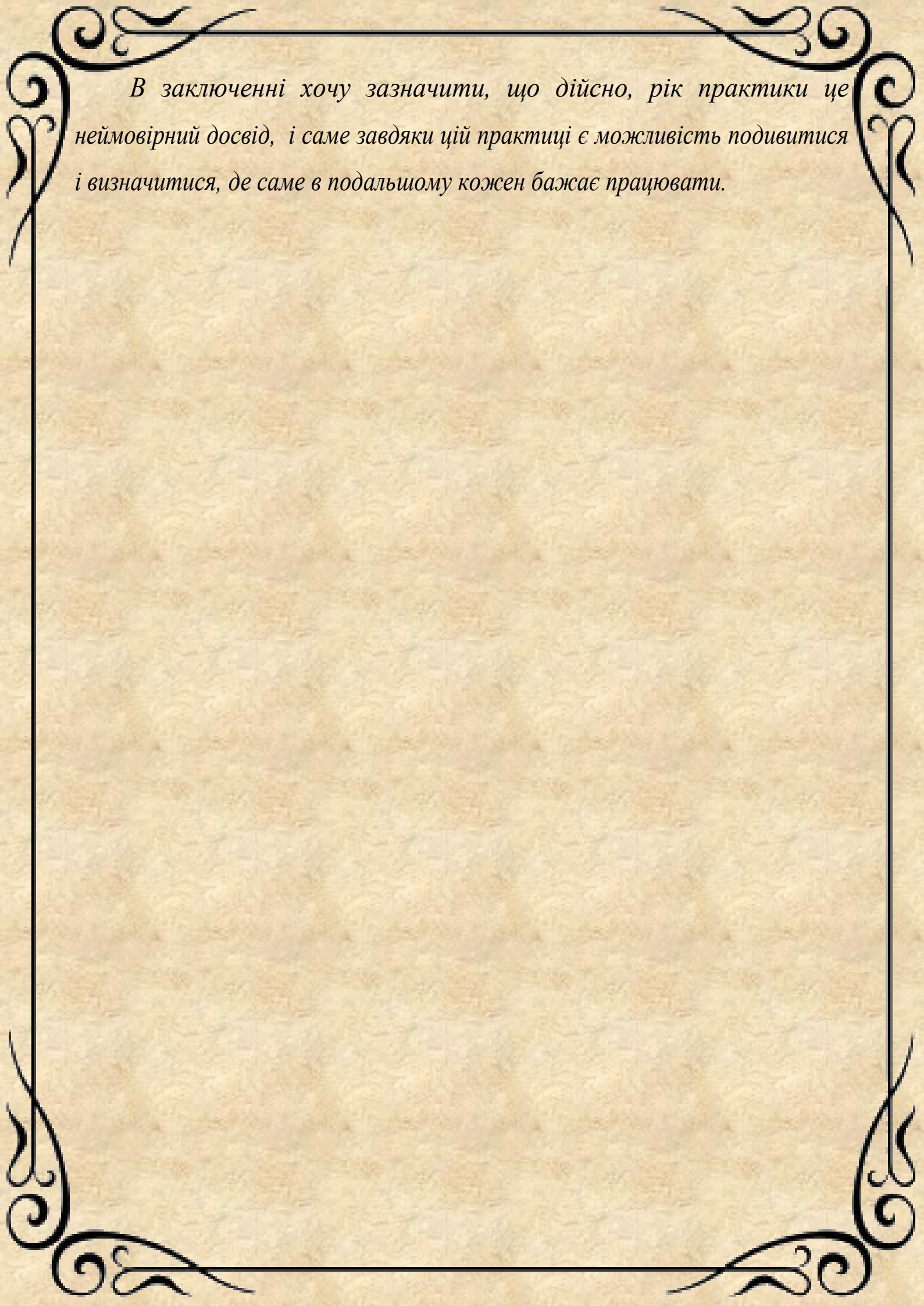
занять. Також на цій базі практики я навчилася самостійно формувати висновки по проведеній оцінці розвитку дитини, під супроводом фахівців проводити заняття з різною категорією дітей. На цій базі практики я дізналася багато важливого про роботу ІРЦ.

Четверта і п'ята практика проходила на базі спеціальної школи-інтернату І-ІІ ступенів №7 Голосіївського району. Спочатку я проходила практику на посаді вчителя-логопеда в класі, де навчаються діти з тяжкими порушеннями мовлення. Саме на цій практиці я навчилася правильно проводити обстеження писемного мовлення, хоча у мене виникали труднощі при складанні карти для обстеження, оскільки можливо у мене не було достатньо знання та досвіду. Але завдяки порадам керівника від університету, я змогла правильно і чітко виконати завдання. Також новим досвідом було розроблення і проведення занять для дітей у яких наявні труднощі у писемному мовленні, спочатку було складно, але поступово мені вдавалося вдосконалити свої знання і при проведенні наступних занять успіхи були кращі. На цій практиці також були труднощі при вивченні документації вчителя-логопеда, адже більшість з них були відсутні у логопеда. Саме через те, що я не знала, яка саме має бути документація у вчителя-логопеда в школі, важко було надати чіткі рекомендації під час виконання завдання. Хочу відмітити, що найбільшим досвідом який я отримала на цій практиці, було проведення онлайн занять з корекції розвитку та мовлення в період дистанційного навчання. Спочатку було важко налаштуватися на роботу онлайн, багато часу витрачалося на розробку занять, було хвилювання

перед проведенням. Але згодом все виходило краще, і мені сподобалося проводити такі заняття, а головне було приємно спостерігати, що дітям подобаються заняття.

Також на цій базі я проходила практику на посаді вчителя початкових класів. Завдяки підтримці і порадам вчителя класу мені вдалося правильно розробити власні уроки, якісно їх провести, хоч це і було спочатку хвилююче. Новим для мене було і проведення ранкових зустрічей, кожного тижня була можливість спостерігати за власною роботою, було цікаво розробляти веселі завдання для дітей і проводити їх на перервах. Хочу відмітити, що дуже корисним на цих практиках були методичні дні на кожному тижні, адже в цей день у мене була можливість завершити всі завдання і виконати щось на наступний тиждень. Отже, проходити практику в спеціальній школі мені сподобалося, адже це неймовірно цінний досвід з дітьми з тяжкими порушеннями мовлення, особливо робота на посаді вчителя початкових класів була для мене важкою, але дуже важливою для мого професійного розвитку.

Хочу відмітити, що певні труднощі, які виникали на практиці виникали через певний брак знань, наприклад те, що не було знань про те, яка має бути правильна документація вчителя-логопеда, також труднощі напевно в розробці уроків під час роботи на посаді вчителя початкових класів, адже до цього не було такого досвіду, і важко було розробляти уроки за структурою, тобто не завжди було зрозуміло чи правильно підібрана структура уроку і чи ті завдання використовуються на уроці. Також труднощі були через брак перерви між практиками

В заключенні хочу зазначити, що дійсно, рік практики це неймовірний досвід, і саме завдяки цій практиці є можливість подивитися і визначитися, де саме в подальшому кожен бажає працювати.

Коли нам повідомили, що у нас буде змога проходити практику майже цілий навчальний рік, я зраділа. Адже це супер можливість для підвищення практичних навичок, змога відвідати різні заклади та побувати на різних посадах, що у подальшому дасть можливість визначити: «де я хочу працювати? на якій посаді? У якому закладі? Хочу поділитися із своїми враженнями по кожній практиці:

1. Виробнича практика зі спеціалізації «Інклюзивна освіта».

Це була перша практика, яку я знайшла самотійно, було хвилююче. Термін практики повністю задовільнив. Надали чимало завдань, які було не просто виконувати, адже виникали певні труднощі: брак часу на створення конспектів занять (на тиждень по 5-8 конспектів); довелося самотійно визначати SMART-цілі, бо у ІІІР дитини їх не було; довелося писати багато рекомендацій. Успіхів було більше: провела лекцію для вчителів закладу, де надала інформацію та рекомендації для навчання дітей з ООП в межах інклюзивної освіти. Я задоволена тим, що мені вдалося досягнути мети практики - вдосконалити власний практичний досвід та здобувачів освіти з питань інклюзивного навчання дітей з ООП.

2. Виробнича (педагогічна) практика в спеціальних закладах дошкільної освіти для дітей з порушеннями мовлення.

Цю базу практики я теж обирала самотійно, що було дуже зручним, адже заклад знаходиться поряд з моїм будинком. Термін цієї практики я б навіть продовжила, тому що мені сподобалося працювати на посаді вчителя-логопеда саме у дошкільному закладі. За час проходження

практики ознайомилася з умовами та організацією діяльності вчителя-логопеда у СЗДО для дітей з порушеннями мовлення, вивчила і проаналізувала види планування навчальної та корекційно-розвивальної роботи у логопедичній групі, розробила та провела індивідуальні та групові заняття для дітей старшої групи ЗНМ. Мала змогу стати членом міждисциплінарної команди супроводу та поспостерігати за особливостями взаємодії різних фахівців у логопедичній групі.

Мені вдалося провести повне логопедичне обстеження трьох дітей дошкільного віку з тяжкими порушеннями мовлення. Кожного дня проводила групові та індивідуальні заняття, що значно підвищило рівень професійних/практичних навичок. Я задоволена тим, що мені вдалося досягнути мети практики – закріпити знання та уявлення про особливості професійної діяльності вчителя-логопеда спеціальних закладів дошкільної освіти для дітей з порушеннями мовлення.

3. Виробнича (педагогічна) практика у ІРЦ.

Це була дуже цікава практика, з інформативної точки зору, тому що ми багато на лекціях розмовляли про ІРЦ, але ніхто не розумів до кінця, що це за структура. За час проходження практики ознайомилася з умовами та організацією діяльності фахівців інклюзивно-ресурсного центру, вивчила і описала умови діяльності директора центру, умови співпраці фахівців ІРЦ з командою психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами закладу освіти. Дуже задоволена тим, що вдалося поспостерігати за проведенням комплексної оцінки розвитку дитини з ООП. Чого я навчилася з цієї практики?

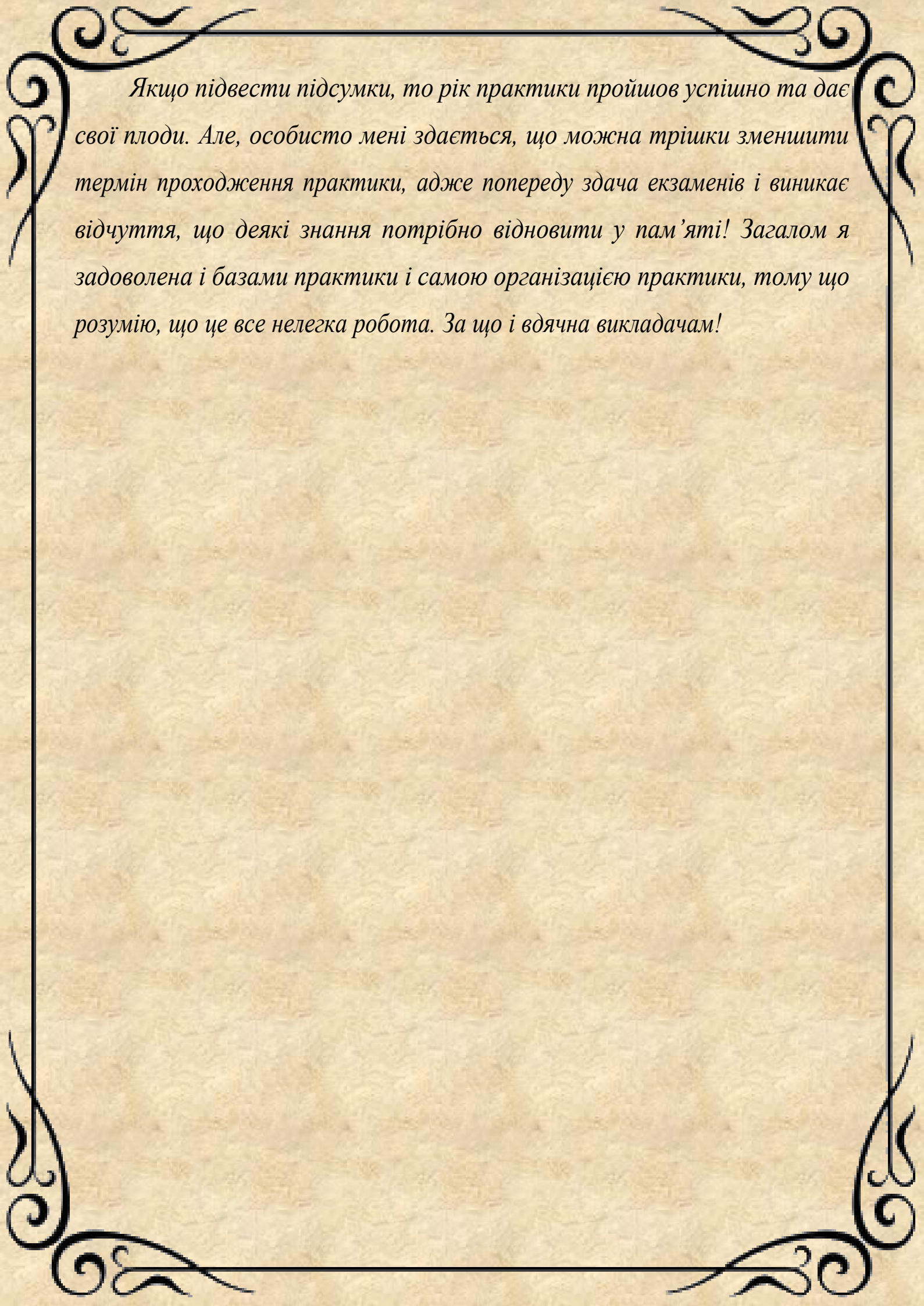
Навчилася писати (складати) “Висновок про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку дитини” (відповідно до компетенцій, правильно писати потреби та рекомендації). Це була корисна практика.

4-5. Виробнича (педагогічна) практика спеціальні школи вчитель-логопед. Виробнича (педагогічна) практика спеціальні школи вчитель початкових класів для дітей з ТПМ.

Одна з найулюбленіших видів та баз практики. За час проходження практики ознайомила з умовами діяльності вчителя-логопеда в спеціальній школі, проаналізувала види планування навчальної та корекційно-розвивальної роботи, які використовують для навчання дітей з тяжкими порушеннями мовлення. Виконала креативне завдання – розробила онлайн-руханки та комплекси вправ для очей для зняття зорового навантаження в умовах дистанційного навчання; розробила одну з форм взаємодії вчителя-логопеда з батьками дітей з порушеннями мовлення в умовах дистанційного навчання.

Під час проходження практики труднощів не виникало, керівництво закладу було привітним, вчителі з радістю допомагали та розповідали про специфіку роботи.

Мені вдалося провести уроки з мовно-літературної галузі, з курсу «Українська мова», «Математика», «Я досліджую світ». За чотири тижні провела і розробила чотири ранкові зустрічі, які дуже сподобалися учням. Виконала креативне завдання – здійснила контент-аналіз сайту Нової української школи; вивчила календарні планування з різних галузей та провела контрольне заняття з мовно-літературної галузі.

Якщо підвести підсумки, то рік практики пройшов успішно та дає свої плоди. Але, особисто мені здається, що можна трішки зменшити термін проходження практики, адже попереду здача екзаменів і виникає відчуття, що деякі знання потрібно відновити у пам'яті! Загалом я задоволена і базами практики і самою організацією практики, тому що розумію, що це все нелегка робота. За що і вдячна викладачам!